

Ne unques son receiver. L. fr. Ve starých sporech název obhajoby v žalobě zúčtování, kdy žalovaná strana popírá, že by kdy byla správcem majetku žalující strany.

Neurasthenia. Neurastenie. Neuróza, projevující se hlavně vyčerpáním, duševní a fyzickou únavou, podrážděností a nejasně lokalizovanými příznaky bez nějaké konstatovatelné fyzické poruchy.

Neurology. Neurologie. Odvětví medicíny, zabývající se nervovým systémem a jeho poruchami.

Neutral. Neutrální; nestranný; nezaujatý; neangažovaný ani na jedné straně; aktivně se nepodílející na žádné ze stran ve sporu. V mezinárodní válce jsou hlavní nepřátelské mocnosti nazývány „belligerents“, ty, které vedou válku; ty, které s nimi aktivně spolupracují a pomáhají jim, jsou jejich „allies“, spojenci; a ty, které nejsou na žádné straně, jsou „neutrals“, neutrální země.

Neutrality. Neutralita. Status země, která se neúčastní války mezi dvěma nebo více zeměmi. U.S. v. The Three Friends, 166 U.S. 1, 17 S. Ct. 495, 41 L. Ed. 897.

Neutrality laws. Zákony o neutralitě. Zákony Kongresu, které zakazují vyzbrojovat a vstrojovat ozbrojená plavidla, vytvářet bojové jednoty, anebo se zapojovat do jiných konkrétně určených činností za účelem pomoci jedné ze stran vedoucích válku, s nimiž jsou Spojené státy v míru. Viz 22 U.S.C.A. (United States Code Annotated — Anotovaný zákoník USA) § 441 a násl.

Neutrality proclamation. Vyhlášení, proklamace neutrality. Vyhlášení prezidenta Spojených států při vypuknutí války mezi dvěma zeměmi, s nimiž oběma jsou Spojené státy v míru, kterým se oznamuje neutralita Spojených států, a kterým se varují všichni občané, aby se zdrželi jakéhokoliv porušení zákonů o neutralitě.

Neutralization. Neutralizace. Vyškrtnutí nebo zrušení neočekávaného škodlivého svědectví, jestliže se křížovým výsledkem anebo prostřednictvím jiných svědků prokáže, že svědek učinil prohlášení, které je v rozporu s jeho svědectvím. State v. Gallicchio, 44 N. J. 540, 210 A.2d 409, 412. Viz také Impeachment.

Neutral principles doctrine. Doktrína neutrálních zásad. Doktrína používaná při řešení sporů o církevní majetek, která říká, že soud nesmí tyto spory řešit na základě náboženské doktríny a praxe a musí se spolehnout výhradně na objektivní, vžitě koncepte vlastnického práva, známé právníkům a soudcům; dokumenty včetně náboženských, které se sporu týkají, musí být zkoumány z čistě světských hledisek. Presbytery of Elijah Parish Lovejoy v. Jaeggi, Mo., 682 S.W.2d 465, 473.

Neutral property. Neutrální majetek. Majetek, který patří občanům neutrálních zemí a který je tak používán, posuzován a řádně také tak označen. řádnou insignia.

Ne varietur. Lat. Nesmí být změněno. Fráze, někdy psaná notářem na směnku nebo dlužní úpis za účelem potvrzení jejich totožnosti, která však nemá vliv na jejich převoditelnost.

Never indebted, plea of. Tvrzení, že nikdy nebyl zadlužen. V angloamerickém právu druh popření obžaloby, ke kterému dochází v dlužních žalobách, týkajících se obyčejné smlouvy, a používá se tehdy, když žalovaná strana má v úmyslu popřít věcným bodem existenci výslovné smlouvy, tak jak se tvrdí v prohlášení, anebo popřít věcné skutečnosti, z nichž by taková smlouva podle práva vyplývala.

New. Nový. Jakožto prvek v četných právních složeních a slovních spojeních může toto slovo označovat novost, anebo stav dříve neznámý anebo nedávného původu, ale obvykle je to čistě relativní termín a používá se na odlišení data, původu nebo povahy jedné věci s příslušnými atributy od jiné věci téhož druhu nebo třídy.

Aby byl vynález „nový“, jak se toto slovo používá v patentovém právu, musí buď být takový, že poskytuje neobvyklý anebo zlepšený anebo progresivní výsledek, který byl v daném oboru neznámý před uplatňovaným vynálezem; anebo musí jít o vynález, který dospívá ke starému výsledku neobvyklým a podstatně efektivnějším anebo hospodárnějším způsobem.

New acquisition. Nová akvizice, získání, nabytí. Nemovitost získaná z jiného zdroje než dědickým nápadem, odkazem nebo darem otce nebo matky nebo příbuzného z otcovy nebo matčiny strany. Webb v. Caldwell, 198 Ark. 331, 128 S.W.2d 691, 694.

New and useful. Nový a užitečný. Spojení používané v patentových zákonech pro označení dvou vlastností vynálezu nebo objevu, které jsou podstatné pro patentovatelnost, tj. novost, neboli stav předtím neznámý a praktická použitelnost. Aby vynález dával nový a užitečný výsledek, není nutné, aby vznikl výsledek předtím neznámý, ale stačí, je-li starý výsledek dosahován novým a efektivnějším způsobem. Hirschy v. Wisconsin—Minnesota Gas & Electric Household Appliances Co., D. C. Minn., 18 F.2d 347, 354. Vynález dospívá k novému výsledku, jestliže funkce, která se dříve prováděla jiným způsobem, byla provedena účinně spojením způsobů dříve nespojovaných, i když z nich všechny byly staré, a některé ze změn byly změnou pouze co do stupně.

New assets. Nová aktiva. V právu zabývajícím se správou nemovitostí označuje tento termín aktiva, která přicházejí do rukou exekutora nebo správce po vypršení určité doby, jestliže podle zákona nároky vůči nemovitostem jsou dosud znemožněny, pokud jde o postih vůči těm aktivům, u kterých byl původně uplatňován.

New assignment. Nová specifikace. Podle praxe common law, kde je nějaké tvrzení v žalobě nejednoznačné, a žalovaná strana uvádí fakta, která sice na něj slovně odpovídají, neodpovídají však na skutečnou žalobu předloženou žalobcem, je postup žalující strany ten, že odpoví prostřednictvím nové specifikace; tj. tvrzením, že žalobu podala nikoli z důvodu, o němž se žalovaná strana domnívá, že kvůli němu byla podána, ale z nějakého jiného důvodu, jehož se obhajoba netýká.

New cause of action. Nový důvod žaloby. Pokud jde o pozměňování procesních úkonů stran, může tento termín označovat novou skutkovou podstatu, z níž údajně vyplývá závazek, anebo se může týkat obou stran, které tvrdí, že mají na něco nárok na základě stejné skutkové podstaty; může také zahrnovat oba tyto prvky. Pozměněné a doplněné přednesy stran jsou povoleny podle Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure) 15.

New for old. Nové za staré. Při provádění úpravy v částech ztráty u pojistky z námořního pojištění je pravidlem, že se použijí staré věci proti zaplacení za nové, tak že se jejich hodnota odečte od hrubých nákladů na opravy, a ze zbytku se odečte jedna třetina new for old, nového za staré.

New inn. Právníká kolej. Viz Inns of Chancery.

New issue. Nová emise. Cenný papír poprvé nabízený veřejnosti. Vydávání nových emisí se obvykle řídí pravidly SEC (Security Exchange Commission — Komise pro burzu a cenné papíry). Nové emise mohou být počátečním veřejným prodejem akcií dříve soukromých společností, anebo může jít o nové (dodatečné) akcie, nabízené veřejnými společnostmi.

Newly discovered evidence. Nově objevený důkaz. Důkaz o nové a podstatné skutečnosti, anebo nový důkaz, týkající se skutečnosti, o kterou ve sporu jde, který strana objevila po vynesení výroku o vině nebo rozsudku ve sporu. Svědectví objevené po ukončení sporu, které nebylo možno ani při vynaložení náležité péle objevit před sporem. Kash N'Karry Wholesale Supermarkets, Inc. v. Garcia, Fla. App., 221 So.2d 786, 788.

Nově objevený důkaz, který podpoří návrh na nové řízení anebo na obnovu řízení vzhledem k novým skutečnostem, se týká skutečností, které existovaly v době řízení, avšak poškozená strana o nich omluvitelně nevěděla. Chromalloy Am. Corp. v. Alloy Surfaces Co., D. C. Del., 55 F.R.D. 406, 409. Aby existoval nově objevený důkaz, pro nějž je možné zahájit nové řízení, musí se důkaz týkat skutečností existujících v době řízení, a nikoli skutečností, které nastaly později. U.S. v. DePugh, D. C. Mo., 266 F. Supp. 417, 434.

Na návrh strany může soud osvobodit stranu od rozsudku nebo nařízení vzhledem k nově objevenému důkazu, který nemohl být při vynaložení náležité péle objeven v době, kdy může být podán návrh na nové řízení. Fed. R. Civ. P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 60 (b).

Návrhy na nové řízení anebo osvobození od rozsudku nebo nařízení vzhledem k nově objevenému důkazu musí být obvykle podány ve stanovené lhůtě; viz např. Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 59, 60; Fed. R. Crim. P. (Federal Rules of Criminal Procedure — Federální pravidla pro trestní řízení) 33.

New matter. Nová věc. Při procesu nové skutečnosti, které dosud žádná ze stran neuvedla, obsahující obvykle nové sporné body s novými fakty, které je třeba prokázat. Pozměněné a doplněné přednesy stran jsou povoleny podle Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 15.

V patentovém právu je „nová věc“ taková, která obsahuje odchýlení se od původního přiznání nebo přidání něčeho k němu. Stearn v. Superior Distributing Company, C. A. Mich., 674 F.2d 539, 544. Taková věc nesmí být zahrnuta do žádosti o přidělení patentu tak, že by žádost byla pozměněna nebo doplněna. 35 U.S.C.A. (United States Code Annotated — Anotovaný zákoník USA) § 132.

New promise. Viz Promise.

Newsman's privilege. Výsada novináře. Ústavou dané právo (svoboda slova a tisku) novináře odmítnout sdělit zdroj svých informací. Viz Shield laws.

Newspaper. Noviny. Publikace obvykle v podobě volných listů, určená pro nejširší veřejnost, vydávaná pravidelně v krátkých intervalech, obsahující informace a redakční materiály o současných událostech a zprávy zajímající veřejnost.

Official newspaper. Oficiální noviny. Noviny určené zákonodárným sborem státu nebo místa, anebo jimi zmocněnými činiteli, na kterých se požaduje publikování zákonů, vyhlášek, usnesení, inzerátů a oznámení. Viz také Legal newspaper.

New trial. Viz Motion for new trial; Plain error rule; Trial; Venire facias de novo.

New York interest. Newyorský úrok. Systém výpočtu úroku s použitím přesného počtu dní v měsíci a nikoli jednotně 30 dnů.

New York Stock Exchange. Newyorská akciová burza. V rejstříku nezapsané sdružení firem, které se zabývají nákupem a prodejem cenných papírů pro sebe a zákazníky. Je to nejstarší a největší akciová burza v USA.

New York Times v. Sullivan. Významné rozhodnutí, v němž Nejvyšší soud USA stanovil, že ústavní záruka svobodného tisku a svobody slova vyžaduje, aby veřejný činitel, který podává žalobu pro tiskovou pomluvu, prokázal, že žalovaný ji zveřejnil se zlým úmyslem. Zlý úmysl v této souvislosti znamená, že materiál je publikován svědomím, že je nepravdivý, anebo že jeho nepravdivost je bezohledně ignorována. 376 U.S. 254, 279—280, 84 S. Ct. 710—726, 11 L. Ed.2d 686. Viz také Libel.

Nexi. Lat. V římském právu svázání, v područí; osoby v područí. Termín používaný na označení insolventních dlužníků, kteří byli dopraveni ke svým věřitelům, kteří je mohli držet v područí, dokud jejich dluhy nebyly vyrovnány.

Next. Další. Nejbližší; příští; bezprostředně následující.

Next devisee. Další v závěti obmyšlená osoba. Osoba, které podle závěti připadá zbytek (pozůstalosti).

Next eventual estate. Majetkové právo k nemovitosti, vázané na určitou událost, k níž má teprve dojít. In re Shupack's Estate, 158 Misc. 873, 287 N.Y.S. 184, 196.

Next friend. Zákonný zástupce. Ten, kdo jedná ve prospěch nezletilého, nebo jiné nesvéprávné osoby (osoby nikoli sui juris), tedy osoby neschopné se starat o své vlastní zájmy anebo vést svou vlastní soudní při), aniž by byl řádně jmenovaným poručníkem. In re Boulware's Will, 144 Misc. 235, 258 N.Y.S. 522. „Zákonný zástupce“ není stranou sporu; je to soudní úředník, speciálně se starající o zájmy nezletilé nebo právně nezpůsobilé osoby, kterou zastupuje. Youngblood v. Taylor, Fal., 89 So.2d 503, 505. „Zákonný zástupce“ se v mnoha jurisdikcích podstatně neliší od „guardian ad litem“, poručníka ad litem; jejich funkce jsou obecně vzato stejné. von Bulow by Auersperg v. von Bulow, D.C.N.Y. 634 F. Supp. 1284, 1293. Viz také Guardian; Parens patriae.

Next-in, first out (NIFO). Metoda ocenění zásob, kdy cena zboží vychází z nákladů na obnovení zásob a nikoli z jeho skutečné hodnoty. Tato metoda není obecně uznávanou účetní zásadou; proto se obvykle nepoužívá. Viz Last-in, first-out (LIFO); First-in, first-out (FIFO).

Next of kin. Nejbližší příbuzný, blízké příbuzenstvo. V dědickém právu tento termín označuje nejbližší příbuzné zesnulého, tj. osoby, které jsou jeho pokrevně nejbližšími příbuznými; někdy se chápe tak, že znamená pouze ty, kteří jsou oprávněni dědit ze zákona (tj. zákonné dědice). Viz např. N.Y. Estates, Powers & Trusts § 2-1.1.

Termín „nejbližší příbuzný“ se používá ve dvou významech; (1) nejbližší pokrevní příbuzný podle práva o pokrevním příbuzenství a (2) ti, kteří mají nárok na dědictví ze zákona. Termín není nutně omezen na pokrevní příbuzné, ale může zahrnovat i příbuzenství na základě sňatku i osoby, které v původním smyslu slova a v souladu s římským právem vůbec příbuzné nejsou. In re Kyle's Autopsy, Okl., 309 P.2d 1070, 1073.

V souvislosti se zákony o protiprávním usmrcení znamená ty, kteří dědí po zesnulém ze zákona. Ellis v. Sill, 190 Kan. 300, 374 P.2d 213, 215.

Next presentation. Další doporučení. V ustanoveních o obsazování církevních úřadů je právo dalšího doporučení právo doporučit někoho na první uvolněné místo (beneficium).

Nexum. Lat. V římském právu ve starých dobách bylo *nexum* patrně druhem formální smlouvy o zápůjčce, doprovázené zvláštními důsledky — a posvěcené „mědí a vahami“. Později se tohoto termínu zřejmě užívalo na označení jakési smlouvy, uzavřené tímto obřadem; v důsledku toho zahrnovalo zvláštní formu postoupení, zvanou „*mancipatio*“. V obecném smyslu znamená závazek nebo záruku, *pouto* mezi smluvními stranami.

V římském právu toto slovo označovalo závazek nebo povinnost, spojenou se starým postoupením prostřednictvím *mancipatio*; a později se začalo používat zaměnitelně (ale méně často) se samotným slovem „*obligatio*“, závazek.

Nexus. Nexus, svazek, vztah. Zdanitelný příjem společností, působící ve více státech USA, může být rozdělen na jednotlivé státy pouze, jestliže si subjekt vytvořil dostatečnou přítomnost, neboli nexus, v tomto státě. Státní zákon, který se často řídí zákonem Uniform Division of Income for Tax Purposes Act — Jednotným zákonem o dělení příjmu pro daňové účely (UDITPA) určuje různé aktivity, které k takovému nexu v různých státech vedou. Viz také UDITPA.

NGRI (= not guilty by reason of insanity). Nevinen z důvodu duševní choroby. Viz Insanity; M'Naghten Rule.

Nichills. Ve staré anglické praxi dluhy státní pokladně, které šerif nebyl schopen vymoci, a z nichž nevydobyval *nil*, nic. Tyto částky byly jednou ročně opsány úředníkem těchto dluhů a zaslány do kanceláře úředníka vymáhajícího dluhy Koruně, odkud byl veden proces na dobytí těchto „*nichill*“ dluhů. Obě tyto funkce byly zrušeny v roce 1833.

Nickname. Přezdívka, přízvisko. Zkrácené jméno; jméno zkrácené za účelem stručnosti, aniž by se tím mělo v úmyslu hanět, a často ukazující na velmi silný citový vztah nebo značnou důvěrnost.

Niece. Neteř. Dcera bratra nebo sestry, nebo švagra či švagrové.

Niefe. Ve starém anglickém právu žena narozená ve valství; nevolnice.

Nient. L. fr. Nic; částice ne.

Nient comprise. Není obsaženo; není zahrnuto. Výjimka v žádosti, protože požadovaná věc není zahrnuta v právním úkonu nebo řízení, o které se žádost opírá.

Nient culpable. Nevinen. Ve francouzském právu označení věci v řízení o porušení práva nebo o trestném činu.

Nient dedire. Nic neříkat; nic nepopírat; přijmout kontumáční rozsudek vyneseny v nepřítomnosti.

Nient le fait. Procesní úkon, jehož podstatou je tvrzení, že se nic nestalo, že určitá osoba se něčeho nedopustila. Totéž jako tvrzení *non est factum*.

Nient seisi. Ve starých procesních úkonech neuveden do držení. Žalobní odpověď na writ, týkající se renty a jejího splácení.

NIFO. Viz Next-in, first out (NIFO). Srovnej Last-in, first out (LIFO), a First-in, first-out (FIFO).

Nighttime. Noc, noční čas. Obecně, nestanoví-li zákon jinak, „*noc*“ v souvislosti s definicí vloupání je podle common law doba mezi západem a východem slunce, během níž není dost denního světla, aby bylo možno rozpoznat obličej člověka. State v. Dougherty, 186 Kan. 820, 352 P.2d 1031, 1032. Často se dodržuje pravidlo, že „*noc*“ začíná třicet minut po západu slunce a končí třicet minut před východem slunce. Model Penal Code — Vzorový trestní zákoník, § 221.0(2); anebo je to doba od jedné hodiny po západu slunce do jedné hodiny před východem slunce, Com. v. Lavery, 255 Mass. 327, 333—334, 151 N.E. 466, 468.

V některých státech se ještě přidržují definice common law (např. Calif. Penal Code — Kalifornský trestní zákoník, § 7: „Doba mezi západem a východem slunce.“), v jiných byla však „*noc*“ definována zákonem (viz např. výše uvedenou definici ze Vzorového trestního zákoníku).

Night walkers. Prostitutky, noční ptáci. V Anglii byly takto zákonem 5 Edw. III, c. 14 popsány osoby, které spí ve dne a chodí v noci. Osoby, které se potulují v noci a jsou podezřelého zjevu a chování. Osoby, které mají ve zvyku být v noci na nohou za účelem páčání nějakého zločinu nebo nepřístojnosti, nebo přečinu nebo rušení veřejného pořádku; dnes obvykle nepodléhají trestním zákonům, s výjimkou případů, kdy jde o skutečně spáchané přečiny, nebo o pobudy či podezřelé osoby. V užším anebo hovorovém smyslu je „*night walker*“ prostitutka, která chodí po ulicích v noci, za účelem svádění mužů k nemravnostem.

Nigrum nunquam excedere debet rubrum. Černá by nikdy neměla přesáhnout červenou. (tj. text zákona by nikdy neměl být vykládán širší než *rubric*, tj. titul, marginální rubrika).

Nihil. Lat. Nic. Často se zkracuje na „*nil*“. Slovo samostatně stojící je název zkrácené odpovědi na writ, kterou posílá šerif nebo konstábl, a jejíž úplné znění je podle okolností buď „*nihil est*“ nebo „*nihil habet*“.

Nihil aliud potest rex quam quod de jure potest. Král nemůže činit nic než to, co může činit podle práva.

Nihil capiat per breve. V praxi, nechť nic nezíská tímto writem. Forma rozsudku proti žalující straně. Zahájila-li žalující strana spor písemným podáním („*bill*“), rozsudek v tomto případě zní *nihil capiat per billam*.

Nihil consensui tam contrarium est quam vis atque metus. Nic není v takovém protikladu k souhlasu jako síla a strach.

Nihil dat qui non habet. Kdo nic nemá, nic nedá.

Nihil de re accrescit ei qui nihil in re quando jus accresceret habet. Nic z věci nevznikne pro toho, který, když vznikne právo, nemá ve věci nic.

Nihil dicit. Neříká nic. Název rozsudku, který je možno považovat za rozsudek, samozřejmě proti žalované straně, která se opomene hájit nebo která ve stanovené

lhůtě neodpoví na prohlášení nebo stížnost žalující strany. V některých jurisdikcích je znám též jako rozsudek „*for want of plea*“, pro chybějící obhajobu.

Rozsudek proti straně, která se nehájí, je *judgment nihil dicit*, který znamená přiznání uváděného žalobního důvodu a je spojen, silněji než rozsudek při nedostavení se k soudu, s přiznáním spravedlnosti žalující straně. Viz také Nil dicit judgment.

Nihil dictum quod non dictum prius. Nic není řečeno, co nebylo řečeno už předtím. Říká se o případu, kde se opakují dřívější argumenty.

Nihil est. Není nic. Forma odpovědi šerifa, když nebyl schopen vyhovět writu.

Nihil est enim liberale quod non idem justum. Neexistuje totiž nic štědrého, co není zároveň spravedlivé.

Nihil est magis rationi consentaneum quam eodem modo quodque dissolvere quo conflatum est. Nic není ve větším souladu s rozumem než to, že věc je třeba zrušit stejným způsobem, jakým byla vytvořena.

Nihil facit error nominis cum de corpore constat. Omyl ve jméně nic neznamená, je-li osoba jistá.

Nihil habet. Nic nemá. Označení, s nímž šerif vrací writ *facias* anebo jiný writ, který nebyl schopen žalované straně doručit.

Nihil habet forum ex scena. Soud nemá co do činění s ničím, co není před ním.

Nihil infra regnum subditos magis conservat in tranquillitate et concordia quam debita legum administratio. Nic nezachovává poddané v pokoji a svornosti lépe, než náležitě dodržování zákonů (těmi, kdo vládnou).

Nihil iniquius quam aequitatem nimis intendere. Nic není nespravedlivějšího, než používat právo ekvity v příliš velkém rozsahu.

Nihil in lege intolerabilis est [quam] eandem rem diverso jure censerí. Nic není v právu nepřipustnějšího, než stejnou věc, záležitost nebo případ posuzovat různě. Používá se u rozdílu v názoru různých soudů, například pokud jde o to, co je v dané věci právem.

Nihilist. Nihilista. Člověk, který zastává doktrínu nihilismu. Ten, kdo usiluje o rozbití existujících politických, náboženských a společenských institucí.

Nihil magis justum est quam quod necessarium est. Nic není spravedlivějšího než to, co je nutné.

Nihil nequam est praesumendum. Nelze usuzovat předem na žádné zlo.

Nihil perfectum est dum aliquid restat agendum. Nic není dokonalé, pokud ještě něco zbývá udělat.

Nihil peti potest ante id tempus quo per rerum naturam persolvi possit. Nic nemůže být požadováno dříve, než je to možno podle povahy věci zaplatit.

Nihil possumus contra veritatem. Proti pravdě nic nezmůžeme.

Nihil praescribitur nisi quod possidetur. Není nic předepsáno pro to, co není vlastněno.

Nihil quod est contra rationem est licitum. Není dovoleno to, co je proti rozumu.

Nihil quod est inconveniens est licitum. Není dovoleno to, co je nepohodlné, resp. neslušné. Maxima čas-to citovaná lordem Cokem; v moderním právu je však nutno ji brát s jistou výhradou.

Nihil simul inventum est et perfectum. Nic není vymyšleno a zdokonaleno zároveň, ve stejnou dobu.

Nihil tam conveniens est naturali aequitati quam unumquodque dissolvi eo ligamine quo ligatum est. Nic není v takovém souladu s přirozenou spravedlností, jako že věc je třeba uvolnit stejným způsobem, jakým byla upoutána.

Nihil tam conveniens est naturali aequitati quam voluntatem domini rem suam in alium transferre ratam habere. Nic není v takovém souladu s přirozenou spravedlností jako posuzovat úmysl, který měl při převádění svého majetku na někoho jiného vlastník.

Nihil tam naturale est, quam eo genere quidque dissolvere, quo colligatum est; ideo verborum obligatio verbis tollitur; nudi consensus obligatio contrario consensu dissolvitur. Nic není tak přirozené, jako něco rozpojit způsobem, kterým to bylo spojeno; proto slovní závazek se ruší slovy; závazek z pouhého souhlasu se zruší souhlasem o opaku.

Nihil tam proprium imperio quam legibus vivere. Nic tak nesluší vládcí jako žít v souladu se zákony.

Nil. Lat. Nic. Stažená forma z „*nihil*“, viz tam.

Nil agit exemplum litem quod lite resolvit. K ničemu je příklad, který řeší jednu otázku jinou otázkou.

Nil consensui tam contrarium est quam vis atque metus. Nic není v takovém rozporu se souhlasem jako síla a strach.

Nil debet. Nic nedluží. Forma všeobecného výroku o žalobách, týkajících se dluhů z jednoduchých smluv.

Nil dicit judgment. Rozsudek nil dicit. Rozsudek proti žalované straně v řízení, jemuž je žalovaná strana přítomna pouze pasivně (nehájí se), se nazývá „*nil dicit judgment*“; nepřihlíží se k žádným omylům v podání a soud zkoumá podání pouze z hlediska toho, zda je v dané věci příslušný. Gonzales v. Regalado, Tex. Civ. App., 542 S.W.2d 689, 691. Viz také Nihil dicit.

Nil facit error nominis cum de corpore vel persona constat. Na omylu ve jméně (označení) nezáleží, je-li věc nebo osoba jistá.

Nil habuit in tenementis. Neměl nic [žádný podíl] v nemovitostech. Tvrzení o dluhu z pronájmu, kdy žalovaná strana uvádí, že strana vydávající se za majitele neměla žádné právo či podíl.

Nil ligatum. Nic závazného; tj. nevznikl žádný závazek.

Nil sine prudenti fecit ratione vetustas. Za stara se nečinilo nic bez dobrého důvodu.

Nil temere novandum. Nic se nemá překotně měnit.

Nimia certitudo certitudinem ipsam destruit. Příliš velká jistota samotnou jistotu ničí.

Nimia subtilitas in jure reprobatur. Příliš velká subtilnost (detailnost) v zákoně se odsuzuje.

Nimmer. Zloděj; zlodějček.

Nineteenth Amendment. Devatenáctý dodatek k ústavě USA. Známý jako dodatek o volebním právu žen, stanoví, že Spojené státy ani žádný ze států nesmě-

ji popřít ani omezit volební právo občanů Spojených států z důvodů pohlaví. 19. Dodatek byl ratifikován v roce 1920. *Viz také* Twenty—Sixth Amendment.

Ninety (90) day letter. Zákonem požadované oznámení, které posílá daňový úřad USA daňovému plátcí při neplacení daní. Během 90 dní po odeslání tohoto oznámení může daňový plátec buď zaplatit daň a vymáhat refundaci, anebo daň nezaplatit a proti údajnému neplacení se odvolat k daňovému soudu. I.R.C. (Internal Revenue Code — Daňový zákoník USA) §§ 6212, 6213. Oznámení o tom, že daňový komisář stanovil daňovou povinnost musí, je-li to možné, předcházet výměru. *Bromberg v. Ingling, C. A. Guam, 300 F.2d 859, 861. Viz také* Thirdy—day letter.

Ninth Amendment. Devátý dodatek k Ústavě USA. Tento dodatek stanoví, že výpočet určitých práv v Ústavě nesmí být vykládán jako popření nebo zlehčení ostatních práv náležejících lidu.

Nisei. Jap. Druhá generace. Zejména dítě narozené ve Spojených státech japonským rodičům. *Viz také* Kibei.

Nisi. Lat. Ledaže, pokud ne. Slovo se často připojuje ke slově „rule“ — předpis, „order“ — nařízení, „decree“ — výnos, „judgment“ — rozsudek, nebo „confirmation“ — potvrzení, čímž se naznačuje, že rozhodnutí, o kterém se mluví, je považováno za platné a účinné, ledaže strana, již se týká, se dostaví a uvede svoje důvody, anebo provede jiný příslušný krok, aby se rozhodnutí vyhnula anebo zajistila jeho revokaci. Tak „decree nisi“ je takový výnos, který s konečnou platností rozhodne o právech žalované strany, ledaže tato strana ve stanovené lhůtě uvede důvody pro to, aby se rozhodnutí nedbalo anebo se úspěšně odvolá. Slovo v tomto smyslu je opakem „absolute“, absolutního rozhodnutí. A když je pravidlo *nisi* s konečnou platností potvrzeno, protože žalovaná strana své důvody proti němu neuvedla, říká se, že bylo „made absolute“, učiněno absolutním. *Viz také* Show cause order.

Nisi decree. Prozatímní, mezitímní výnos. Výnos, který se stane konečným, pokud se něco nezmění nebo nestane. *Viz také* Nisi.

Nisi feceris. Název klauzule, která se běžně vyskytuje ve starých panských wrightech. Podle ní, nevykonají-li páni spravedlnost, má ji vykonat královský soud nebo úředník. Díky této klauzuli si královský soud usurpoval jurisdikci soukromých, panských nebo místních soudů.

Nisi prius. Soudy *nisi prius* jsou takové soudy, kde sporné skutkové okolnosti se objasňují před porotou a jediným předsedajícím soudcem. V Americe se tato fráze dříve užívala na označení soudu (ať už byl jeho statutární název jakýkoli) porotního, na rozdíl od soudu odvolacího.

Nisi prius clause. Klauzule *nisi prius* se v praxi uvádí u takových žalob, jejichž projednání se svěřuje soudu *nisi prius* v určeném okrese. Nejdříve se jí užívalo při odročování.

Nisi prius roll. V praxi svitek neboli záznam, obsahující podání stran, předmět sporu a řízení před porotou ve sporné věci, který se vyhotovuje pro účely soudu *nisi prius*.

NKA. Zkratka za „now known as“ — nyní znám jako.

N.L. Zkratka místo „non liquet“ (viz).

N.L.R.A. National Labor Relations Act. Federální zákon o pracovních vztazích.

N.L.R.B. National Labor Relations Board. Federální výbor pro pracovní vztahy.

No—action clause. Klauzule o nežalování. Ustanovení, často se nacházející v pojistkách, které stanoví, že pojistitel není pojištěnci odpovědný a že pojištěnec nemůže pojistitele žalovat, dokud nebyla podána žaloba a pojištěnec buď nezaplatil částku třetí osobě anebo dokud nebyl vydán rozsudek, stanovící dlužnou částku, anebo dokud nebylo dosaženo dohody.

No—action letter. Dopis právního zástupce vládní agentury (např. S.E.C. — Security Exchange Commission, Komise pro burzu a cenné papíry), v němž se v podstatě říká, že budou-li skutečnosti zjištěny tak, jak jsou v žádosti o rozhodnutí uváděny, doporučí agentuře, aby nepodávala žalobu, protože fakta neopravňují ke stíhání.

No arrival, no sale. Ustanovení v prodejní smlouvě, že jestliže zboží nedojde do místa určení, kupující k němu nezíská vlastnické právo a nebude muset jeho cenu zaplatit.

No award. Název obhajoby ve sporu, týkající se nějakého rozhodnutí, kterou žalovaná strana popírá, že rozhodnutí bylo učiněno (vyneseno).

Nobiles magis plectuntur pecunia; plebes vero in corpore. Vyšší vrstvy jsou více trestány v penězích, nižší vrstvy fyzicky.

Nobiles sunt, qui arma gentilitia antecessorum suorum proferre possunt. Šlechtici jsou ti, kteří mohou ukázat erbovní znaky, zděděné po svých předcích.

Nobiliores et benigniores praesumptiones in dubiis sunt praefrendae. V případě pochyb je třeba dát přednost domněnkám šlechtetnějším a příznivějším. Maxima kontinentálního práva.

Nobilitas est duplex, superior et inferior. Šlechta je dvojitá, vyšší a nižší.

Nobility. Šlechta. V anglickém právu skupina lidí, skládající se z vévodů, markýzů, hrabat, vikomtů a baronů. Ti měli ve starých dobách povinnosti spojené s příslušnými poctami. Člověk se stává šlechticem buď wriem, tj. tak, že král jej pozve na zasedání Sněmovny lordů, anebo patentem, tj. královským udělením nějaké hodnosti a stupně šlechtictví; kromě poslanecké funkce požívají šlechtici i řady dalších výsad. Od roku 1963 nebyl žádný dědičný šlechtický titul udělen.

No bill. Žádné podání. Tato fráze, pronášená velkou porotou u obvinění, je ekvivalentem spojení „not found“ — neshledáno, „no indictment“ — není žádné obvinění, nebo „not a true bill“ — není pravé podání. To znamená, že podle názoru poroty důkazy nedostačují k podání formální žaloby. *Viz např.* Fed. R. Crim. P. (Federal Rules of Criminal Procedure — Federální pravidla pro trestní řízení) 6(f). *Viz* Indictment.

No bonus clause. Klauzule o žádné prémii. V těch státech, kde je aplikovatelná, je to klauzule, v níž se v souvislosti s pronájmem hovoří o případném vyvlastnění; dojde-li k němu, může se najímající domoci pouze náhrady toho, čím pronajatou nemovitost zhodnotil, nikoli úroku z pronájmu (rozdíl mezi fixní rentou pronájmu a její současnou tržní hodnotou).

Nocent. Vinen. Z lat. „nocere“. „The nocent person“ — vinná osoba.

No contest clause. Klauzule o nenapadení závěti. Ustanovení v závěti o tom, že k dědění dojde pod podmínkou, že závět' nebude zpochybněna. Bude-li závět' napadena, ten, kdo ji zpochybní, dědit nebude. *Viz také* Non—contestability clause.

Noctanter. V noci; zrušený writ vydávaný kancléřským soudem, a předkládaný Soudu královny stolice, týkající se zabírání pozemků apod.

Noctes and noctem de firma. Hoštění jídlem a pitím po určený počet nocí.

Nocumentum. Lat. Ve starém anglickém právu nepřipustné obtěžování. *Nocumentum damnosum*, obtěžování s následkem újmy nebo škody. *Nocumentum injuriosum*, na těle nebo na cti poškozující obtěžování. Pouze za druhé z obou se poskytovala náhrada.

No evidence. Žádný důkaz. Podle pravidla, že soud může rozhodnout non obstante veredicto (viz tam), v případech, kdy by mohl být vyneseno „directed evidence“, termín „no evidence“ neznamená doslova vůbec žádný důkaz; „no evidence“ zahrnuje takové situace, kdy při uplatnění zavedených zásad práva je důkaz považován za právně nedostatečný k tomu, aby předkládané faktické tvrzení podepřel. *Fields v. Burlison Packing Co., Tex. Civ. App., 405 S.W.2d 105, 106.* Použití pravidla „no evidence“ je oprávněné pouze v těchto případech, kdy (1) naprosto chybí důkaz o podstatné skutečnosti; (2) pravidla práva nebo důkazní právo brání soudu přičítat závažnost jedinému důkazu, který byl předložen na podporu podstatné skutečnosti; (3) k dosvědčení podstatné skutečnosti je předložen pouze velmi nedostatečný důkaz. *State v. Vargas, Tex. Civ. App. 419 S.W.2d 926, 927.*

No eyewitness rule. Pravidlo neexistujícího očitého svědka. Zásada, podle které u toho, kdo má povinnost dokázat, že něco nespolutavinil svou nedbalostí, se předpokládá, že pro své vlastní bezpečí v nepřítomnosti očitého svědka jednal s náležitou péčí. To platí, není-li dokázán opak. *Froman v. Perrin, Iowa, 213 906, 913.* „Pravidlo neexistujícího očitého svědka říká, že tam, kde není možné získat přímý důkaz o tom, co zesnulý činil nebo nečinil bezprostředně před poškozením, může soudce vyvodit, že zesnulý o své vlastní bezpečí řádně pečoval.“ *Marean v. Petersen, 259 Iowa (Iowa Reports) 557, 144 N.W.2d (North Western Reporter, Second Series) 906, 913.*

No fault. Bez zavinění. Typ automobilového pojištění, který existuje v mnoha státech a při kterém pojišťovna každé osoby zaplatí za poškození nebo zranění do určitého limitu, bez ohledu na to, zda její pojištěnec byl nebo nebyl vinen. *Viz* Insurance.

Také hovorově označení rozvodu, při kterém se manželství zruší pouze na základě tvrzení, že je „nenapravitelné“ narušené, nebo že mezi manželi existují „nesmířitelné“ rozdíly. Podle takového zákonného důvodu pro zrušení manželství, který existuje ve většině států, se nemusí uvádět nebo prokazovat zavinění na straně ani jednoho z manželů.

No fault insurance. *Viz* Insurance; No fault.

No funds. Žádné fondy. Rubopis na šeku, je-li šek vystaven na banku, ve které výstavce nemá žádné prostředky, jimiž by mohl šek kryt. *Viz také* Fund or funds.

No goods. Žádné zboží. Je to anglický ekvivalent latinského termínu „nulla bona“, což je forma odpovědi

šerifa nebo konstábla, pověřeného exekucí, nenašel-li žádný majetek dlužníka, který by mohl zabavit.

N.O.I.B.N. Zkratka, používaná u cel, a znamenající „not otherwise indexed by name“ — jinak jmenovitě neuvedený v seznamu. *Pennsylvania R. Co. v. U.S., Ct. Cl., 42 F.2d 600, 602.*

Nolens volens. Volky nevolky, chtíc nechťic, se souhlasem či bez něho.

No limit order. Nelimitní příkaz. Příkaz k nákupu nebo prodeji cenných papírů bez stanovení ceny.

Nolissement. Fr. Ve francouzském námořním právu smlouva o použití lodí.

Nolle prosequi. Lat. Formální do zápisu učiněné prohlášení žalující strany v občanskoprávním sporu, anebo, častěji v trestní věci, kterým ten, kdo jej činí, prohlašuje, že „se dále nebude věci zabývat“, ať již jde o někoho ze žalovaných, anebo vůbec. Dobrovolné odstoupení státního zástupce od dalšího stíhání v trestní věci. *Brantley v. Com., Pennsylvania Bd. of Probation and Parole, 95 Pa. Cmwlth. 641, 506 A.2d 970, 973.* Běžně se nazývá „nol pros“.

No—load fund. Fond bez zatížení. Typ společného fondu, který účtuje jen malé nebo žádné správní a prodejní náklady za prodej svých akcií. *Viz* Mutual fund.

Nolo contendere. Latinská formule, která znamená „nehodlám to popírat“; tvrzení v trestní věci, které má podobný právní účinek jako doznání. *Hudson v. U.S., 272 U.S. 451, 455, 47 S. Ct. 127, 1229, 71 L. Ed. 347.* Prohlášení (se souhlasem soudu je lze zanechat do spisu) ani nepřijímá ani nepopírá to, z čeho je osoba obžalována, ačkoliv jí za to může být uložena pokuta. *Fed. R. Crim. P. (Federal Rules of Criminal Procedure — Federální pravidla pro trestní řízení) 11(a), 12(a).* Hlavní rozdíl mezi přiznáním viny a tvrzením „nolo contendere“ je ten, že toto druhé tvrzení nemůže být použito proti žalované straně v občanskoprávní věci, opírající se o stejný skutkový děj. Jako takové je toto tvrzení obzvláště oblíbené u protimonopolních žalob (např. o stanovení cen), kde je pravděpodobnost, že vzhledem k úspěšnému protimonopolnímu vyšetřování budou následovat občanskoprávní žaloby, velmi vysoká.

Žalovaná strana může tvrdit „nolo contendere“ pouze se souhlasem soudu. Taková obhajoba bude přijata soudem pouze po patřičném zvážení názorů stran a zájmu veřejnosti na účinném výkonu spravedlnosti. *Fed. R. Crim. P. (Federal Rules of Criminal Procedure — Federální pravidla pro trestní řízení) 11(b).*

Nomen. Lat. V kontinentálním právu jméno; jméno, druh nebo označení osoby. Vlastně jméno, ukazující, ke kterému *gens*, ke kterému kmeni, člověk patří, na rozdíl od osobního jména (*proenomen*), příjmení neboli rodového jména (*cognomen*) a eventuálního dalšího jména, přidávaného jako popisný název (*agnomen*). Jméno nebo druh nebo třída, nebo druh osob nebo věcí. Dluh nebo dlužník.

Nomen collectivum. Skupinové jméno nebo označení; termín vyjadřující třídu; termín zahrnující více věcí téhož druhu; termín vyjadřující plurál i singulár.

Nomen est quasi rei notamen. Jméno je jakoby znamením věci.

Nomen generale. Všeobecné jméno; název *genus*, rodu.

Nomen generalissimum. Nejobecnější jméno; název nebo termín s nejobecnějším významem. Názvem „land“, což je *nomen generalissimum*, je možné označit všechno pozemské.

Nomen juris. Právnícký název; odborný právnícký termín.

Nomen non sufficit, si res non sit de jure aut de facto. Jméno nepostačuje, neexistuje-li věc ani *de jure* ani *de facto*.

Nomen transcriptitium. Viz Nomina transcriptitia.

Nominal. Nominální. Titulární; existující pouze podle jména; ne skutečný nebo hmotný; spojený s transakcí nebo jednáním pouze jménem, nikoli zájmem. Park Amusement Co. v. McCaughn, D. C. Pa. 14 F.2d 553, 556. Nikoli skutečný nebo reálný; pouze pojmenovaný, uvedený nebo konstatovaný, bez odkazu na skutečné podmínky; často s implikací, že pojmenovaná věc je na rozdíl od toho, co by se očekávalo tak malá, drobná apod., že je sotva třeba o ní hovořit; např. nominální cena. Lehman v. Tait, C.C.A. Md., 58 F.2d 20, 23.

Nominal account. Nominální účet. V účetnictví výsledný účet (zisků a ztrát), který se uzavírá do aktivního salda koncem roku, kdy se bilancují účetní knihy.

Nominal capital. Nominální kapitál. Velmi malý nebo zanedbatelný kapitál, jehož použití v nějakém podniku je vedlejší. Strayer's Business College v. Commissioner of Internal Revenue, C.C.A. Md., 35 F.2d 426, 429. Kapitál pouze podle jména, který není podstatný; nikoli reálný nebo skutečný; pouze uváděný, konstatovaný nebo pojmenovaný, bez odkazu na skutečné podmínky. Feeders' Supply Co. v. Commissioner of Internal Revenue, C.C.A. Mo., 31 F.2d 274, 276.

Nominal consideration. Viz Consideration.

Nominal damages. Viz Damages.

Nominal defendant. Osoba, která je připojena jako žalovaná strana v žalobě, nikoli proto, že je bezprostředně odpovědná za škody, nebo protože je od ní požadováno nějaké konkrétní odškodnění, ale protože její spojení s věcí je takové, že žaloba by podle procesních pravidel byla neúplná, kdyby v ní nebyla uvedena. Viz také Parties.

Nominal interest rate. Nominální úroková sazba. Úroková sazba, uvedená na cenném papíru, na rozdíl od skutečného úrokového výnosu, který je založen na ceně, za kterou je majetek nesoucí úrok koupen, a na době splatnosti cenného papíru.

Nominal partner. Nominální partner. Osoba, která se objevuje jako partner ve firmě, anebo je tak zastupována osobami jednajícími s firmou, anebo která dovolí, aby se její jméno objevilo v názvu firmy anebo aby bylo používáno v jejím podnikání, ale která nemá žádný skutečný podíl na firmě nebo podnikání.

Nominal party. Viz Nominal defendant; Parties.

Nominal payee rule. Pravidlo nominálního příjemce platby. Týká se ustanovení čl. 3, § 3-405(1)(b) U.C.C. (Uniform Commercial Code — Jednotný obchodní zákoník), kterým se stává účinným rubopis na cenném papíru vystaveném osobou, která má v úmyslu, aby příjemce platby neměl z cenného papíru žádný úrok.

Nominal trust. Nominální trust. Pasivní trust, ve kterém povinnosti svěřenského správce jsou minimální a skutečnou kontrolu má obmyšlený.

Nomina mutabilia sunt, res autem immobiles. Jména se mohou měnit, věci se však měnit nemohou. Jméno může být pravdivé nebo nepravdivé, nebo se může změnit; věc sama si však vždy podržuje svou totožnost.

Nomina si nescis perit cognitio rerum; et nomina si perdas, certe distinctio rerum perditur. Jestliže neznáš jména věcí, znalost věcí samotných zmizí; a jestliže ztratíš jména, jistě se ztratí i rozlišení věcí.

Nomina sunt notae rerum. Jména jsou značky věcí.

Nomina sunt symbola rerum. Jména jsou symboly věcí.

Nominate. Jmenovat, nominovat. Určit jménem, jmenovat, nebo navrhnout na zvolení nebo jmenování.

Nominate contracts. V kontinentálním právu smlouvy, vyznačující se zvláštním označením a formou; dělily se na čtyři druhy, podle toho, jak vznikaly, a to na smlouvy: (1) reálné, které vznikaly *ex re*, z něčeho provedeného; (2) verbální, *ex verbis*, z něčeho řečeného; (3) *ex literis*, z něčeho napsaného; a (4) konsenzuální, *ex consensu*, z něčeho, co bylo sjednáno.

Nominatim. Lat. Jmenovitě; po jednom.

Nominating and reducing. Jmenování a redukování. Způsob (nyní zastaralý), jak v Anglii vytvořit panel zvláštních porotců, z něhož se vybírá porota, která rozhodne v konkrétní věci.

Nominatio auctoris. Lat. V římském právu forma obhajoby proti žalobě o vydání nemovitosti, kterou žalovaná strana, jako osoba údajně nemovitost vlastní, tvrdí, že nemovitost má pouze v držbě, a to jménem nebo ve prospěch jiné osoby, jejíž jméno soudu sděluje, aby jí žalující strana mohla zažalovat.

Nomination. Jmenování, nominace. Určení osoby, která má zastávat určitou funkci nebo plnit určitou povinnost. Jmenovitě doporučení nebo návrh osoby jako kandidáta na funkci.

Nomination paper. Nominační dokument. Dokument používaný k výběru kandidátů politickým orgánem, který není politickou stranou a není oprávněn použít „nominační petici“. Commonwealth v. Antico, 146 Pa. Super. 293, 22 A.2d 204, 209.

Nomination to a living. Jmenování do obročí. V anglickém církevním právu se rozlišuje právo na nominaci do obročí a právo na uvedení (prezentaci) do obročí; disponovat jím mohou různé osoby. Prezentace je povýšení duchovního na biskupa. Jmenování je nabídnutí duchovního osobě, která má právo prezentace.

Nominativus pendens. Lat. Nominativ (1. pád), gramaticky nespojený se zbytkem věty, v níž se vyskytuje. Tohoto druhu jsou úvodní slova v běžném právním úkonu *inter partes*, „This indenture“ — Tento dokument, atd. až po „whereas“; — pročež, která jsou srozmítnou a obvyklou součástí smlouvy.

Nomina transcriptitia. V římském právu závazky, sjednané pomocí *litterae* (tj. *litteris obligations*), tak byly nazývány proto, že vznikly ze zvláštního přepisu (*transcription*) z deníku věřitele (*adversaria*) do jeho hlavní knihy (*codex*).

Nomina villarum. V anglickém právu seznam jmen všech vesnic v každém hrabství a jejich majitelů, sestavený více šerify (9 Edw. II) a jimi zasláný do královské pokladny, kde je stále ještě uložen.

Nomine. Lat. Jménem; pod jménem.

Nominee. Kandidát. Ten, kdo byl nominován neboli navržen na nějakou funkci. Ten, kdo byl určen, aby jednal za jiného jeho jménem.

Forma registrace cenných papírů, široce používaná institucionálními investory, kteří se tak chtějí vyhnout obtížným požadavkům na registraci prostřednictvím zmocněnce.

Ten, kdo je určen, aby jednal za jiného jako jeho zástupce v poněkud omezeném smyslu; např. akcie v držení makléřské firmy, aby se usnadnily transakce, i když skutečným vlastníkem cenných papírů je zákazník. Někdy se používá jako označení zmocněnce nebo svěřenského správce. Nemá to však žádný jiný význam než ten, že jedná za jiného, v zastoupení jiného, nebo z pověření jiného. Schuh Trading Co. v. Commissioner of Internal Revenue, C.C.A. Ill., 95 F.2d 404, 411.

Nominee trust. Uspořádání na držení titulu k nemovitosti, podle kterého jedna nebo více osob nebo společností, podle psaného prohlášení o trustu, prohlašují, že budou mít v držení jakýkoli majetek, který získají jako správci ve prospěch jednoho nebo více neuvedených obmyšlených.

Nomine poenae. Ve jménu trestu.

V kontinentálním právu se říkalo o odkazu, že byl učiněn *nomine poenae*, s cílem přimět dědice, aby něco učinil nebo neučinil.

Termín se také používal v anglickém právu u některých druhů úmluv, jako například úmluva vložená do smlouvy o pronájmu, že nájemce přijde o určitou sumu, nebude-li platit nájemné, nebo učiní-li něco, například zorá starou pastvinu, a podobně.

Nomocanon. (1) Sbírká kánonů a císařských výnosů, jich se týkajících nebo s nimi sladitelných. První nomokanon vytvořil Jan Scholasticus v roce 554. Photius, patriarcha cařihradský, sestavil v roce 883 další nomokanon, čili porovnání sekulárního práva s kánony; ten je nejslavnější. Balsamon k němu napsal komentář v roce 1180. (2) Sbírká starých kánonů apoštolů, koncilů a církevních otců, bez ohledu na císařské výnosy.

Nomographer. Nomograf. Ten, kdo píše o zákonech, resp. o právu.

Nomography. Nomografie. Pojednání o zákonech nebo popis jejich obsahu.

Nomotheta. Zákonodárce; jako například Solón a Lykurgos u Řeků, Caesar, Pompeius a Sulla u Římanů.

Non. Lat. Ne. Obvyklá předpona vyjadřující zápor.

Non-ability. Neschopnost, nezpůsobilost. Nedostatek způsobilosti učinit nějaký právní úkon, například žalovat. Na tom založená obhajoba.

Non-acceptance. Nepřijetí. Právo kupujícího podle kupní smlouvy odmítnout zboží, protože neodpovídá smlouvě. U.C.C. (Uniform Commercial Code — Jednotný obchodní zákoník) § 2-601(a). Nepřijetí nebo odmítnutí směnečného dlužníka přijmout směnku nebo dlužní úpis. Odmítnutí něco přijmout.

Non acceptavit. V common law líčení o žaloby assumpsit, proti směnečnému dlužníkovi, který popírá, že směnku přijal.

Non-access. Nemožnost pohlavního styku. Nedostatek příležitosti pro pohlavní styk mezi manželem a manžel-

kou; nebo neexistence takového styku. Obhajoba údajného otce ve sporech o otcovství.

Non accipi debent verba in demonstrationem falsam, quae competunt in limitationem veram. Slova s přesným významem se nemají používat nesprávně (na nesprávném místě).

Non accrevit infra sex annos. Nevznikl během šesti let. Označení obhajoby, kterou žalovaná strana vytváří omezení proti žalobě, která je po šest let nepřipustná.

Nonacquiescence. Nepodvolení se. Linie správního orgánu, který až do rozhodnutí Nejvyššího soudu odmítá být vázán soudním precedentem, jenž je v rozporu se statutem tohoto orgánu, jím samým vykládaným. V extrémním případě je to ignorování rozhodnutí federálních soudů, v jejichž oblasti úřady sídlí, jestliže tato rozhodnutí jsou v nesouladu s linií, kterou příslušný rezortní ministr sleduje. Stiegerger v. Heckler, D.C.N.Y., 615 F. Supp. 1315, 1321. Omezenější variantou je odmítnutí úřadu dát v celostátním měřítku průchod rozhodnutí příslušného odvolacího soudu. Lopez v. Heckler, C.C.A. Cal., 725 F.2d 1489, 1503. Někdy se zkracuje na non-acqu. anebo NA. Srovnej Acquiescence.

Non-admission. Nepřipuštění, odmítnutí připustit.

Nonae et decimae. Ve starém anglickém právu platby, které církvi odváděli nájemci církevních statků. První bylo nájemné nebo poplatek za věci náležící k hospodářství; druhou si nárokovala církev podle svého práva.

Non-age. Nezletilost. Nedosažení právem požadovaného věku zletilosti. Nezletilý. Obecně jde o právní status osoby mladší osmnácti let.

Nonagium or nonage. Ve starém evropském právu devátý díl z movitých věcí, který se odváděl duchovenstvu při smrti osob v jejich farnosti, a který se vymáhal pod záminkou, že se ho použije na zbožné účely.

Non alio modo puniatur aliquis quam secundum quod se habet condemnatio. Člověk nesmí být trestán jinak, než jak je uvedeno v rozsudku.

Non aliter a significatione verborum recedi oportet quam cum manifestum est, aliud sensisse testatorem. Nesmíme se nikdy odchýlit od významu slova, ledaže je zřejmé, že nejsou v souladu s vůlí zůstavitele.

Non-ancestral estate. Majetek nikoli od předka. Nemovitost připadá zemřelému jinak než dědickým nápadem nebo odkazem nyní mrtvého předka, anebo skutečným darem od žijícího, přičemž se nebere v úvahu nic jiného než pokrevní příbuzenství. Nemovitost získaná koupí nebo transakcí nebo ujednáním stran, na rozdíl od nemovitosti, získané děděním z testamentu nebo ze zákona.

Non-apparent easement. Nesouvislá nebo přerušovaná služebnost. Viz Easement.

Non-appearance. Nedostavení se k soudu; nedostavení se žalované strany k soudu v určené lhůtě. Viz Default.

Non-accessible. Nezdánitelný. Toto slovo na certifikátu nebo akcii neruší ani nenarušuje závazek zaplatit dlužnou částku uvedenou na akciích, vytvořenou přijetím a držbou takového certifikátu. Jeho právní účinek je nanejvýš v tom, že je opatřením proti odpovědnosti za další zdanění poté, co bude zaplacená celá upsaná částka na sto procent. Upton v. Tribilcock, 91 U.S. 45, 23 L. Ed. 203.

Non assumpsit. Hlavní téma v žalobě *assumpsit*; je to prohlášení, jímž žalovaný uvádí, že „se nezavázal“ nebo neslibil, jak tvrdí žalující. *Viz Assumpsit.*

Non assumpsit infra sex annos. Nezavázal se během šesti let. Název obhajoby spočívající v omezení, v žalobě *assumpsit*.

Non auditor perire volens. Ten, kdo si přeje zemřít, nebude slyšen. Ten, kdo se přiznává ke zločinu vzhledem k blízkosti se smrtí, nebude slyšen. Maxima zahraničního důkazního práva.

Non-bailable. Nepřipouštějící složení kauce; nepožadující kauci.

Non bis in idem. Ne dvakrát v téže věci; tj. nikdo nesmí být dvakrát souzen za stejný zločin. Tato maxima kontinentálního práva vyjadřuje totéž, jako známé pravidlo amerického práva, podle něhož nikdo nesmí být za stejný přečin dvakrát „put in jeopardy“ — vystaven nebezpečí usvědčení z trestného činu.

Non-cancellable. Nezrušitelný. Takové ustanovení v pojistce zabráňuje pojištěnci zrušit pojistku po nemoci nebo úrazu, bylo-li z pojistné smlouvy plněno. *Dudgeon v. Mutual Ben. Health & Accident Ass'n, C.C.A.W. Va, 70 F.2d 49, 52.*

Non cepit. Nevzal. Hlavní bod v žalobě o vydání neprávem odňaté věci (replevin), kde žaloba uvádí protiprávní *odnětí* majetku; předmětem sporu není jen odnětí, ale také *místo*, kde k němu došlo.

Non-claim. Neuplatnění práva. Opomenutí anebo zanedbání osoby, která měla uplatnit své právo ve lhůtě stanovené zákonem.

Covenant of non-claim. Viz Covenant.

Non-combatant. Příslušník nebojové jednotky. Osoba spojená s armádou nebo válečným námořnictvem, ale za jiným účelem než je boj; například lékaři a kaplani nebo ti, kdo odmítají nosit zbraň z přesvědčení. Také neutrální.

Non-commissioned. Důstojník, který má svou hodnost nikoli v důsledku toho, že mu byla orgánem výkoné moci propůjčena, nýbrž proto, že ho do ní jeho nadřízený ustanovil.

Non compos mentis. Lat. Choré myslí; duševně nemocný. Je to velmi obecný termín, zahrnující všechny druhy duševních chorob. *Viz Incompetency; Insanity.*

Non concedantur citationes priusquam exprimat super qua re fieri debet citatio. Předvolání se nemá zasílat dříve, než se vyjádří, v jaké věci má k předvolání dojít.

Non concessit. Lat. Nepostoupil. Název právního úkonu podle common law, jímž se popírá postoupení, které mohl provést pouze někdo jiný (cizí).

Nonconforming lot. Neodpovídající pozemek. Pozemek, jehož rozloha, rozměry nebo umístění byly před přijetím, revizí nebo doplněním rozhodnutí orgánu územního plánování zákonné, ale který už v důsledku jeho přijetí, revize nebo doplnění není v souladu s požadavky územního plánování pro oblast, v níž leží.

Nonconforming use. Neodpovídající použití. Stavba, jejíž velikost, rozměry nebo umístění byly před přijetím, revizí nebo doplněním rozhodnutí orgánu územního plánování zákonné, ale která už v důsledku jeho přijetí, revize nebo doplnění není v souladu s požadavky

územního plánování pro oblast, ve které je umístěna. Použití, které není v souladu se současnými požadavky územního plánování, ale které zákonně existovalo a vzniklo v dobré víře předtím, než současné požadavky územního plánování byly právně formulovány. *Camaron Apartments, Inc. v. Zonin Bd. of Adjustment of City of Philadelphia, 14 Pa. Cmwlth. 571, 324 A.2d, 805, 807.*

Použití, v němž je nařízením nebo rozhodnutím orgánu územního plánování povoleno pokračovat bez ohledu na to, že podobné použití už není v oblasti, kde stavba stojí, povoleno. *Beyer v. Mayor and Council of Baltimore City, 182 Md. 444, 34 A.2d 765, 766.*

Viz také Variance.

Non-conformist. Nekonformní člověk. Ten, kdo se odmítá přizpůsobit jiným; který odmítá sdílet zavedené zvyky, víru, styl, uzance, pravidla, atd.

Non consentit qui errat. Kdo se mylí, nesouhlasí.

Non constat. Lat. Nejeví se; nezdá se; není jasné či zřejmé. Fráze používaná hlavně v souvislosti se závěrem, který nutně nevyplývá, i když se tak může jevit.

Non-contestability clause. Klauzule o nenapadání. Klauzule v pojistce, která zabráňuje pojištěnci, aby napadal pojistku na základě podvodu nebo omylu po určené časové lhůtě (*např.* dvou letech), jestliže pojištěnec jednal ke své újmě placením pojistného a předcházením jiného pojištění. *Viz také Incontestability clause.*

Non-continuous easement. Přetržitá služebnost. „Continuous easement“, nepřetržitá služebnost, je taková, kterou je možno požívat, aniž by strana, která ji nárokuje, musela cokoli učinit, zatímco „non-continuous easement“, přetržitá služebnost, jako například služebnost cesty, je taková služebnost, u níž je čin strany podstatný. Nepřímá neboli přerušená služebnost. *Viz Easement.*

Noncontribution clause. Klauzule o nepřispívání. V pojistkách protipožárního pojištění ustanovení, že pojistkou jsou chráněny pouze zájmy majitele a prvního hypotečního věřitele.

Non culpabilis. Lat. V soudním přelíčení znamená nevinen. Obvykle se zkracuje na „*non cul*“.

Noncumulative dividends. Nekumulativní dividendy. Obvykle se týká prioritních akcií, jestliže je dividendy nevyplacena v určitém roce nebo období; takové nevyplacené dividendy jsou navždy ztraceny a není žádná povinnost je platit při vyplácení další dividendy.

Noncumulative voting. Nekumulativní hlasování. Také se nazývá „straight voting“, přímé hlasování, a takové hlasovací právo omezuje akcionáře tím, že nesmí hlasovat pro jednoho kandidáta větším počtem akcií, než které vlastní. V nekumulativním hlasování většinový akcionář zvolí celou správní radu. *Srovnej Cumulative voting.*

Non damnificatus. Lat. Nepoškozen.

Obhajoba podle common law v dlužní žalobě u závazku na odškodnění, neboli závazku s podmínkou „uchránit žalující stranu před škodami a odškodnit jí“ atd. Je to druh obhajoby, která se používá, když žalovaná strana má v úmyslu tvrdit, že žalující strana byla uchráněna před škodami a odškodněna, podle znění podmínky.

Non dat qui non habet. Kdo nemá, nedává.

Non debeo melioris conditionis esse, quam auctor meus a quo jus in me transit. Nemám být v lepším (právním) postavení než můj předchůdce, jehož práva na mě přešla.

Non deberet alii nocere quod inter alios actum esset. Nikdo by neměl být poškozen tím, co se odehrálo mezi jinými stranami.

Non debet actori licere quod reo non permittitur. Žalobci by nemělo být dovoleno to, co není dovoleno žalovanému. Pravidlo kontinentálního práva.

Non debet adduci exceptio ejus rei cujus petitur dissolutio. Obhajoba věci, o jejíž řešení je usilováno [žalobou], by neměla být přednášena.

Non debet alii nocere, quod inter alios actum est. Člověk by neměl být poškozen tím, co se stalo mezi jinými.

Non debet alteri per alterum iniqua conditio inferri. Na jednoho člověka by neměla být uvalována obtížná podmínka činem jiného.

Non debet cui plus licet, quod minus est non licere. Tomu, pro něhož je větší zákonné, by nemělo být bráněno v menším jako nezákonném.

Non debet dici tendere in praejudicium ecclesiae liberatae quod pro rege et republica necessarium videtur. O tom, co se jeví nutné pro krále a republiku, by se nemělo říkat, že má sklon poškozovat duchovní svobodu.

Non decet homines dedere causa non cognita. Nesluší se vydávat muže, není-li znám (právní) důvod.

Non decimando. *Viz De non decimando.*

Non decipitur qui scit se decipi. Není podveden ten, kdo sám ví, že je podváděn.

Non dedit. Lat. Ve starých soudních sporech znamená nedal, neudělil. Hlavní problém ve „formedon“.

Non definitur in jure quid sit conatus. V právu není definováno, co je pokus. *Viz Attempt.*

Non-delivery. Nedodání. Zanedbání, nedodání, nebo odmítnutí dodat zboží ze strany dopravce, prodávajícího, uschovatele, atd. Týká se uschovatele, kdo odmítne anebo není schopen vydat zboží osobě, která má na ně nárok podle dokumentu, na základě něhož má na zboží nárok.

Non demisit. Lat. Nepřevedel držbu.

Non-detachable facilities. Neoddělitelné příslušenství. Příslušenství, které není možné vrátit zpět do obchodu. *Briggs Mfg. Co. v. U.S., D. C. Conn., 30 F.2d 962, 967.*

Non detinet. Lat. Nezadržuje.

Název sporu ve vlastnické žalobě. Hlavní spor v žalobě o navrácení věci odňatých proti jistotě, kde se žaluje pouze protiprávní odnětí věci.

Non differunt quae concordant re, tametsi non in verbis iisdem. Věci, které jsou v podstatě stejné, i když se slovním vyjádřením liší, jsou shodné.

Non dimisit. Práv. lat. Nepřevedel držbu. Obhajoba v common law, jež se používala tehdy, jestliže žalující strana po převodu držby bez uvedení ve smlouvě podala žalobu o nájemné. Také obhajoba ve věci navrácení zabavených věcí proti jistotě, s přiznáním nedoplatků nájemného, že přiznávající se nepřevedel držbu.

Non-direction. Nepoučení poroty. Opominutí soudce řádně poučit porotu o nutném závěru vyplývajícím z práva.

Non-disclosure. Neodhalení. Neodhalení skutečnosti, k němuž může dojít, i když nelze hovořit o „zamlčování“. *State v. Watson, 145 Kan. 792, 67 P.2d 515, 517. Viz Fraud; Material fact; Misrepresentation.*

Non distringendo. Writ, že se nemá provést exekuce.

Non dubitatur, etsi specialiter venditor evictionem non promiserit, re evicta, ex empto competere actionem. Není pochyb, že ačkoli prodávající nedal žádnou speciální záruku, je proti němu žaloba *ex empto*, jestliže kupující je zbaven držby.

Non efficit affectus nisi sequatur effectus. Úmysl neznamená nic, pokud nenásleduje čin.

Non erit alia lex Romae, alia Athaenis; alia nunc, alia posthac; sed et omnes gentes, et omni tempore, una lex, et sempiterna, et immortalis continebit. Nebude jeden zákon v Římě a jiný v Athénách; jeden nyní, jiný později; ale jeden věčný a nesmrtelný zákon spojí všechny národy po všechny časy.

Nones. V římském kalendáři pátý den v měsíci, a v březnu, květnu, červenci a říjnu sedmý den v měsíci. Nazývaly se tak z toho důvodu, protože při počítání včetně to bylo *devět* dní od dnů zvaných *Idy*.

Non est arctius vinculum inter homines quam iurandum. Není užší spojení mezi lidmi než přísaha.

Non est certandum de regulis juris. Není sporu o pravidlech práva.

Non est consonum rationi, quod cognitio accessorii in curia christianitatis impediatur, ubi cognitio causae principalis ad forum ecclesiasticum noscitur pertinere. Není v soulase s rozumem, aby uznání vedlejší věci bylo u církevního soudu bráněno, připustil-li se, že uznání hlavního předmětu sporu náleží církevnímu soudu.

Non est disputandum contra principia negantem. Nelze se přit s někým, kdo popírá základní zásady.

Non est factum. Lat. Obhajoba, popírající právní úkon, který je předmětem žaloby. *Blair v. Lockwood, 226 Ky. 412, 11 S.W.2d 107, 109.*

Non est inventus. Lat. Nebyl nalezen. Šerifova odpověď na příkaz, kterým se od něho požaduje, aby zatkł žalovanou stranu, jestliže ji ve své jurisdikci nenalezl. Často se zkracuje na „*n.e.i.*“, anebo se v angličtině píše jako „not found“.

Non est justum aliquem antenatum post mortem facere bastardum qui toto tempore vitae suae pro legitimo habebatur. Není spravedlivé učinit po smrti levobočka z toho, kdo byl po celý život považován za legitimního.

Non est novum ut priores leges ad posteriores trahantur. Není nic nového, že starší zákony mají uvolnit místo novějším.

Non est recedendum a communi observantia. Nikdo se nemá odchylovat od toho, co všichni respektují.

Non est regula quin fallat. Není žádné pravidlo, které by neselhávalo. (Není pravidlo bez výjimky.)

Non est reus nisi mens sit rea. Člověk není vinen, pokud jeho úmysl není vinen. Tato maxima je značně kritizována a lze ji použít pouze tehdy, kdy nepřítom-

nost úmyslu snižuje závažnost zločinu. Viz Actus non facit reum, atd.; Mens rea.

Non est singulis concedendum, quod per magistratum publice possit fieri, ne occasio sit majoris tumultus faciendi. Nemá se trpět jednotlivcům, co může udělat veřejně státní orgán, leda v případě větších nepokojů.

Non exemplis sed legibus judicandum est. Rozsudek se musí vynést nikoli na základě příkladů, ale na základě zákona.

Non ex opinionibus singulorum, sed ex communi usi, nomina exaudiri debent. Názvy věcí je třeba chápat nikoli podle názoru jednotlivců, ale podle toho, jak se jich obvykle používá.

Non facias malum, ut inde fiat bonum. Nečini zlo, aby z něho vzešlo dobro.

Nonfeasance. Zanedbání povinnosti. Neprovedení nějakého činu, který je osoba povinná anebo má odpovědnost udělat; opomenutí splnit požadovanou povinnost; nebo naprosté zanedbání povinnosti. Desmarais v. Wachusett Regional School Dist., 360 Mass. 591, 276 N.E.2d 691, 693. Pokud jde o veřejné činitele, „nonfeasance“ je podstatné zanedbání splnit požadovanou zákonnou povinnost, zatímco „misfeasance“ je špatné provedení něčeho, k čemu zákon zmocňuje nebo co zákon požaduje, aby veřejný činitel učinil. Schumacher v. State ex rel. Furlong, 78 Nev. 167, 370 P.2d 209, 211.

Existuje rozdíl mezi „nonfeasance“ a „misfeasance“ nebo „malfeasance“; a tento rozdíl je často velmi důležitý při posuzování odpovědnosti zmocněnce vůči třetím osobám. „Nonfeasance“ znamená úplné opomenutí zmocněnce nebo nesplnění konkrétní povinnosti nebo slibu, na jehož splnění se zmocněnec domluvil se zmocnitelem; „misfeasance“ znamená nesprávné provedení činu, který zmocněnec mohl zákonně udělat, čili jinými slovy je to takové splnění jeho povinnosti vůči zmocniteli, které narušuje práva a výsady třetích osob; „malfeasance“ je učinění toho, co vůbec nemělo být učiněno. Srovnej Malfeasance; Misfeasance.

Non fecit. Lat. Neudělal to. Obhajoba v žalobě *assumpsit*, týkající se dlužního úpisu.

Non fecit vastum contra prohibitionem. Nezpůsobil škodu v důsledku zanedbání povinné péče. Obhajoba v žalobě na základě writu o „estrepement“ za takovou škodu.

Non-forfeitable. Nezabavitelný. Nepodléhající konfiskaci. Columbian Nat. Life Ins. Co. v. Griffith, C.C.A. Mo., 73 F.2d 244, 246. Viz také Non-leviable.

Non-freehold estates. Všechny majetek v reálném vlastnictví bez právoplatné, ničím neomezené držby; tedy všechny majetek vyjma absolutního vlastnictví (fee simple) a absolutního vlastnictví s děděním v přímé řadě (fee tail) je non-freehold.

Non-functional. Nefunkční. Některá vlastnost zboží je „nefunkční“, jestliže nemá vliv na jeho účel, působení nebo výkon, anebo snadnost či hospodárnost při jeho zpracování, nakládání s ním a užívání. Vlastně jen pouhá forma prodeje zboží nebo obchodní metoda. J. C. Penney Co. v. H. D. Lee Mercantile Co., C.C.A. Mo., 120 F.2d 949, 954. Taková vlastnost, při jejíž nepřítomnosti nedojde ke ztrátě podstatné hodnoty zboží. Ainsworth v. Gill Glass & Fixture Co., D. C. Pa., 26 F. Supp. 183, 187.

Non haec in foedera veni. Nesouhlasil jsem s těmito podmínkami.

Non impedit clausula derogatoria quo minus ad eadem potestate res dissolvantur a qua constituantur. Derogační klauzule nebrání, aby věci byly zrušeny stejnou mocí, jakou byly vytvořeny.

Non impedit. Lat. Nebránil, nepřekážel. Obhajoba předmětu žaloby v *quare impedit*. Latinská forma francouzského „ne disturba pas“.

Non implacitando aliquem de libero tenemento sine brevi. Writ zakazující zemským správcům atd. provést exekuci nebo stíhat kohokoli a postihnout přitom jeho dědičný majetek bez králova writu.

Non infregit conventionem. Lat. Neporušil smlouvu. Název obhajoby někdy používané proti žalobě ze smlouvy; byla považována za špatnou obhajobu, protože v takové žalobě vlastně neexistuje žádný hlavní sporný bod.

Non in legendo sed in intelligendo legis consistent. Zákony nespočívají v čtení, ale v pochopení.

Noninsurable risk. Nepojistitelné riziko. Nebezpečí nebo riziko, které nebude pojištěno, protože je není možné ocenit výpočty pojistné matematiky; taková rizika jsou příliš nejistá.

Non-intercourse. Odmítnutí jednoho státu či země mít obchodní styky s jiným státem; podobné jako embargo (*viz tam*).

Nepřítomnost přístupu, komunikace nebo pohlavního styku mezi manželem a manželkou. Viz Non-access.

Non interfui. Nebyl jsem přítomen. Poznámka zapisovatele.

Non-intervention will. Závět' s nevměšováním. Termín se někdy používal o závěti, která zmocňuje vykonavatele vypořádat a rozdělit majetek bez zásahu soudu a bez dohody.

Non intromittant clause. V anglickém právu klauzule v zakládací listině obce, kde je obec vyjmuta z jurisdikce smírčích soudců v hrabství.

Non intromittendo, quando breve praecipe in capite subdole impetratur. Ve starém anglickém právu writ adresovaný soudcům královského soudu, nebo putovním soudcům, příkazující, aby tomu, který pod záminkou, že zastupuje nároky krále na půdu, atd. kterou měl v držení *in capite*, s podvodem obdržel writ zvaný „*praecipe in capite*“, z půdy nedávali žádné výnosy, ale aby ho soudili podle tohoto writu.

Non-issuable pleas. Bezvýsledné spory. Takové spory, u nichž nebude rozhodnuto o meritě žaloby.

Non-joinder. Viz Joinder.

Non-judicial day. Den, kdy soud nezasedá. Den, kdy není možné proces řádně uzavřít a kdy soudy obvykle nezasedají. Vidal v. Backs, 218 Cal. 99, 21 P.2d 952.

Non juridicus. Nesoudní; nelegální. *Dies non juridicus* je den, kdy nelze vést soudní řízení.

Non-jurors. V anglickém právu osoby, které odmítly složit přísahu, požadovanou zákonem, že podpoří vládu. Původně ti, kteří odmítli přísahat věrnost následníkům po protiprávně sesazených Stuartovcích.

Non jus ex regula, sed regula ex jure. Právo nevzniká z pravidla (čili maximy), ale pravidlo z práva.

Non jus, sed seisisa, facit stipitem. Nikoli právo, ale právoplatná ničím neomezená držba nemovitostí vytváří kmen, rod. Není to pouhé právo vstoupit na pozemky, ale skutečná právoplatná ničím neomezená držba nemovitostí, která z člověka činí kofen nebo kmen, z něhož je nutno odvozovat veškeré budoucí dědění právem pokrevnosti.

Non-leviable. Soudně neobstavitelné. Majetek osvobozený od zadržení, zabavení nebo prodeje v případě bankrotu, obstavení, zabavení atd. „Non-leviable“ majetek je takový majetek, na nějž nemůže být uvalena exekuce. Viz také Exemption; Homestead.

Non licet quod dispendio licet. Co je možné učinit jedině se ztrátou, není povoleno. Zákon nedovoluje ani nepožaduje dělat něco, co by mělo za následek pouze ztrátu. Zákon zakazuje takové cesty soudní nápravy, jejichž výsledky by byly marné, nestálé a nerentabilní.

Non liquet. Lat. Není jasné.

Když některý ze soudců římských soudů po vyslechnutí případu nebyl přesvědčen o tom, že případ byl natolik objasněn, aby mohl vynést výrok o vině, měl právo vyjádřit tento názor vhozením hlasovacího lístku (kuličky) s písmeny „N.L.“, tedy zkratkou za „*non liquet*“.

Nonliquidating distribution. Neliquidující platba. Platba, kterou obchodní nebo akciová společnost poskytuje majitelé společnosti, jestliže společnost poté právně nezaniká. Srovnej Distribution in liquidation.

Non-mailable. Neschopný poštovní přepravy. Termín používaný u všech dopisů a balíků, které jsou zákonem vyloučeny z poštovní přepravy Spojených států, ať už vzhledem k velikosti zásilky, povaze jejího obsahu, obšcennímu charakteru, anebo z jiných důvodů.

Non-medical policy. Pojistka bez lékařského vyšetření. Pojistka, uzavřená aniž by byl žadatel lékařsky vyšetřen. Reserve Loan Life Ins. Co. of Texas v. Brown, Tex. Civ. App., 159 S.W.2d 179, 180.

Non merchandizanda victualia. Starý writ adresovaný soudcům porotních soudů, aby zjistili, zda magistrátní úředníci města prodávali potraviny ve velkém nebo v malém během jejich doby v úřadě, což bylo v rozporu se zastaralým zákonem; a aby je potrestali, pokud tak činili.

Non-merchantable title. Neobchodovatelný titul. Právní nárok na nemovitost nemusí být nedobytný, aby byl „neobchodovatelný“, ale postačující je, jestliže normálně prozíravý člověk se znalostí faktů a vědomí si s tím spojených právních otázek by takovou nemovitost v normálním obchodování nepřijal. Ghormley v. Kleeden, 155 Kan. 319, 124 P.2d 467, 470. Srovnej Merchantable title.

Non molestando. Writ, který se týkal osoby, která byla obtěžována v rozporu s ochranou, kterou jí udělil král.

Non nasci, et natum mori, paria sunt. Nenarodit se a narodit se mrtvým je totéž.

Non-navigable. Nesplavný. Podle common law „nesplavné“ byly vodní toky a plochy, na něž nepůsobil příliv. Luscher v. Reynolds, 153 Or. 625, 56 P.2d 1158, 1162. Jiné vodní plochy než „navigable waters“ (*viz tam*).

Non-negotiable. Nepřevoditelný; kde je nemožné převést titul nebo majetek indosamentem (rubopisem)

a postoupením. Každý dokument s titulem, který není převoditelným dokumentem. Instrument, který nesmí být převeden rubopisem a postoupením (delivery) nebo pouze postoupením, ačkoliv může být cedován (assign). Nabyvatel se nestává držitelem, pokud to není sjednáno. Srovnej Negotiable.

Non obligat lex nisi promulgata. Zákon nezavazuje, pokud není řádně vyhlášen.

Non obstante. Lat. Bez ohledu na to, že.

Slova kdysi používaná ve veřejných a soukromých dokumentech, kterými se předem mělo zabránit výkladu v rozporu s určitými deklarovanými cíli nebo účely.

Klauzule častá ve starých anglických statutech a královských patentech, znamenající dovolení Koruny dělat něco, co by jinak osobě bylo bráněno dělat zákonem parlamentu. Pravomoc Koruny netrvat v konkrétním případě na zákonech. To bylo zrušeno Listinou práv během revoluce.

Non obstante veredicto. Bez ohledu na výrok o vině. Rozsudek výnosem soudu pro žalující stranu (nebo žalovanou stranu), přestože už byl učiněn výrok o vině žalované strany (nebo žalující strany). Rozsudek *non obstante veredicto* ve svém nejširším smyslu je rozsudek vynesený ve prospěch jedné strany, bez ohledu na výrok o vině ve prospěch druhé strany. Návrh na výrok o vině s poučením poroty je podmínkou pro následné vynesení rozsudku bez ohledu na výrok o vině. Fed. R. Civil P. 50.

Rozsudek *non obstante veredicto* byl původně v common law rozsudek vynesený pro žalující stranu „bez ohledu na výrok o vině“ žalované strany; to mohlo být provedeno pouze po výroku o vině a před rozsudkem, kdy se ukázalo, že obhajoba žalované strany přiznává žalobu a vytváří fakta, která by, třebaže ověřená výrokem o vině, nebyla dostatečná, aby vytvářela obhajobu nebo znemožnění žaloby. Ale buď v důsledku ustanovení zákona anebo vzhledem ke zmírnění dřívějšího pravidla common law je nyní obecně převládajícím pravidlem, že žalující nebo žalovaná strana mohou dostat v náležitých případech rozsudek *non obstante veredicto*.

Non-occupational. Netýkající se povolání, živnosti nebo práce, nebo s nimi nesouvisející. Morgan v. Equitable Life Assur. Soc. of U.S., La. App., 22 So.2d 595, 597.

Non officit conatus nisi sequatur effectus. Pokud neškodí, pokud nenásleduje účinek.

Non omittas. Klauzule obvykle vkládaná do exekučních writů v Anglii, nařizující šerifovi, aby neopomenul vykonat writ z důvodu nějaké výsady, protože existuje mnoho výsad či okresů, ve kterých šerif nemá pravomoc k vykonání daného postupu, pokud nemá zvláštní zmocnění.

Non omne damnum inducit injuriam. Ne každá škoda pochází z bezpráví.

Non omne quod licet honestum est. Ne vše, co je dovoleno, je čestné.

Non omnium quae a majoribus nostris constituta sunt ratio reddi potest. Ne vše, co zavedli naši předkové, lze rozumně zdůvodnit.

Nonpayment. Neplacení. Zanedbání, opomenutí nebo odmítnutí zaplatit dluh nebo důkaz o dluhu, když je splatný.

Non-performance. Neprovedení. Zanedbání, opomenutí nebo odmítnutí provést určitý úkon, o němž bylo sjednáno ve smlouvě, že bude proveden. Nedodržení podmínek smlouvy nebo úmluvy, pokud jde o vykonání sjednaných věcí. Nevýkonání nebo zanedbání poskytnout plnění podle smlouvy, čímž se ten, kdo neplní, stává odpovědným za škody anebo podléhá výnosu nebo rozsudku o konkrétním plnění.

Non pertinet ad iudicem secularum cognoscere de iis quae sunt mere spiritualia annexa. Světskému soudu nepřísluší posuzovat věci, které jsou čistě duchovní.

Non plevin. Ve starém anglickém právu nevrácení zabaveného pozemku v náležitý čas, když byl takový pozemek zabaven králem pro neplacení. Důsledky (ztráta právoplatné ničím neomezené držby nemovitosti) byly zrušeny zákonem St. 9 Edw. III, c. 2.

Non ponendis in assisis et juratis. Writ původně vydávaný pro osvobození osob od služby u soudů a v porotách.

Non possessori incumbit necessitas probandi possessiones ad se pertinere. Osoba něco vlastnící není povinna prokazovat, že majetek jí patří.

Non potest adduci exceptio ejus rei cuius petitur dissolutio. Není možné učinit výjimku z téže věci, jejíž zrušení se žádá.

Non potest probari quod probatum non relevat. Není možné prokázat to, co, když je prokázáno, je nepodstatné.

Non potest quis sine brevi agere. Nikdo nemůže jednat bez writu. Základní pravidlo staré praxe.

Non potest rex gratiam facere cum injuria et damno aliorum. Král nemůže udělit přízeň jednomu poddanému, která jiným způsobí škodu a ztrátu.

Non potest rex subditum renitentem onerare impositionibus. Král nemůže zatížit poddaného daní proti jeho souhlasu.

Non potest videri desisse habere qui nunquam habuit. Nelze soudit, že už věc nemá, o někom, kdo ji nikdy neměl.

Non praestat impedimentum quod de jure non sortitur effectum. To, co nemá žádný právní účinek, není překážkou.

Non procedendo ad assissam rege inconsulto. Writ pro zastavení soudního řízení u případu týkající se někoho, kdo je ve službě krále, atd., pokud nebude známa králova vůle v takové věci.

Non-profit association. Nevýdělečná, nezisková organizace. Společnost, u níž se žádná část příjmů nerozděluje jejím členům, ředitelům nebo vedoucím pracovníkům. Společnost založená pro jiné účely než pro tvorbu zisku. Společnosti mohou být zakládány podle zákona Revised Model Non-Profit Corporation Act (Zákon o revidovaném modelu neziskových společností z r. 1986) „pro jakoukoli legální činnost, pokud ve stanovách společnosti není stanoven omezenější účel“. Id. § 3.01(A).

Pro účely federální daně z příjmu může být organizace osvobozena jakožto „exempt organization“, pokud je založena a provozována výhradně pro jeden nebo více z těchto účelů: (a) náboženský, (b) charitativní, (c) vědecký, (d) mající na zřeteli veřejnou bezpečnost, (e)

literární, (f) vzdělávací, (g) zabraňování krutosti vůči dětem nebo zvířatům, nebo (h) na podporu národních nebo mezinárodních sportů. Viz I.R.C. (Internal Revenue Code — Daňový zákoník USA) § 501(c), kde je uveden seznam organizací osvobozených od federální daně z příjmu.

Non pros. Zkratka za *non prosequitur* (viz tam).

Non prosequitur. Lat. Nesleduje, nebo nevyšetřuje. Jestliže v soudním projednávání nějaké žaloby žalující strana zanedbá některý z úkonů, který měla učinit ve lhůtě, stanovené praxí soudu, žalovaná strana může požadovat rozsudek *non pros.*, kterým se rozhodne, že žalující strana nesleduje (*non prosequitur*) svou žalobu tak, jak by měla, a proto je možno vynést rozsudek ve prospěch strany žalované. Podle současné praxe by takové zanedbání vedlo k zamítnutí žaloby anebo k rozsudku z nesplnění povinnosti pro žalovanou stranu. Fed. R. Civil P. 41, 55.

Non quieta movere. Lat. Nerušit, co je klidné, stanovené. Pravidlo vyjadřující stejnou zásadu jako *stare decisis* (viz tam).

Non quod dictum est, sed quod factum est inspicitur. Přihlíží se nikoli k tomu, co je řečeno, ale co je učiněno.

Nonrecourse. Bez postihu. Stav osoby, která má nějaký dokument, který jí nedává žádné právo proti dřívějším indosantům nebo výstavcům vymáhat placení, jestliže je dokument neakceptován. Viz také Recourse; Without recourse; With recourse.

Nonrecourse debt. Dluh bez postihu. Dluh jistěný majetkem, k jehož koupi je dluh použit. Kupec majetku není osobně odpovědný za dluh při neplacení. Věřitelův postih spočívá spíše v znovunabytí dotyčného majetku. Dluh bez postihu obvykle nezvyšuje částku, kterou kupující riskuje.

Nonrecourse loan. Půjčka bez postihu. Typ půjčky, která znemožňuje půjčovateli podat žalobu proti jiným aktivům vypůjčovateli, jestliže hodnota cenného papíru s určenou zárukou na půjčku je nižší než částka, která se požaduje na splacení půjčky. Používá se v USA u půjček farmářům na přebytečnou úrodu.

Non refert an quis assensum suum praefert verbis, aut rebus ipsis et factis. Není důležité, zda někdo dá svůj souhlas slovy anebo svými činy a skutky.

Non refert quid ex aequipollentibus fiat. Není důležité, která z obou rovnocenných možností se naplní.

Non refert quid notum sit iudici, si notum non sit in forma iudicii. Nezáleží na tom, co je soudci známo, jestliže to není známo v právní formě.

Non refert verbis an factis fit revocatio. Nezáleží na tom, zda k revokaci dojde slovy nebo skutky.

Non-residence. Sídlo za hranicemi určité jurisdikce. V církevním právu nepřítomnost duchovních osob v jejich obrocích.

Non-resident. Nebydlící v místě. Ten, kdo nebydlí v okruhu dané jurisdikce; ten, kdo není obyvatelem státu, ve kterém je soud. Obsílky k soudu, adresované osobám nebydlícím v místě, se řídí zvláštními pravidly; např. Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 4(e). Viz Long arm statutes.

Rozdíl mezi „residence“ a „domicile“ viz Domicile.

Non-resident alien. Cizí státní příslušník nebydlící v USA. Ten, kdo není ani osobou s trvalým pobytem v USA ani občanem USA Občanství se určuje podle federálních zákonů o přistěhovalectví a naturalizaci. (US. Code Title 8).

Non-resident decedent. Zesnulý, který měl v době smrti trvalé bydliště v jiné jurisdikci. Uniform Probate Code, § 1-201(26).

Non-resident motorist statutes. Zákony států, které upravují odpovědnost a povinnosti uživatelů dálnic, kteří nebydlí v místě.

Non residentio pro clerico regis. Writ adresovaný biskupovi, ukládající mu, aby nezatěžoval úředníka zaměstnaného v královské službě z důvodu, že bydlí jinde; v kterémžto případě musí být propuštěn.

Non respondebit minor nisi in causa dotis, et hoc pro favore doti. Nezletilý nebude vypovídat vyjma případu vdovského podílu, a to ve prospěch vdovského podílu.

Non sanae mentis. Lat. Nezdravé myslí.

Non-sane. Tak jako „sane“, zdravý, když se použije o myslí, znamená zdravou mysl, ve zdravém stavu, „non-sane“ znamená nezdravou mysl, v nezdravém stavu; tj. zlomenou, postiženou, oťesenou, oslabenou, slabou, chorou, neschopnou, buď od přírody nebo po nehodě, k vykonávání rozumových funkcí obvyklých pro člověka. Viz také Insanity.

Non sequitur. Lat. Nenásleduje, nevyplývá. Např. pojmy pěstounské péče a péče přirozeného rodiče se vzájemně vylučují. Představa pěstounské péče u dítěte s přirozeným rodičem je „non sequitur“. Matter of Lucinda G., 122 Misc.2d 416, 471 N.Y.S.2d 736, 739.

Non solent quae abundant vitiae scripturas. Nadbytečnosti obvykle nezpůsobují neplatnost písemnosti.

Non solum quid licet, sed quid est conveniens, est considerandum; quia nihil quod est inconveniens est licitum. Nejen co je zákonné, ale co je vhodné, je třeba brát v úvahu; protože nic není zákonné, co je nevhodné.

Non solvendo pecuniam ad quam clericus mulctatur pro non-residentia. Writ zakazující soudci vybrat peněžní pokutu uloženou úředníkovi vladaře z toho důvodu, že nemá v daném místě sídlo.

Non-stock corporation. Neakciová společnost. Druh společnosti, v níž členové nemají žádné akcie, jako je tomu v případě vzájemných společností a náboženských a charitativních společností. Vlastnictví je dáno spíše zakládací listinou nebo smlouvou a nikoli obvyklou emisí akcií.

Non submissit. Lat. Nepodřídil se. Tvrzení v dlužní žalobě, u závazku provést výrok rozhodčího soudu, v tom smyslu, že žalovaná strana se nepodřídila výroku rozhodčího soudu.

Non sui juris. Lat. Není svým pánem; osoba nesvéprávná. Opak k *sui juris* (viz tam). Postrádající právní způsobilost jednat za sebe, jako například v případě nezletilého nebo duševně nezpůsobilého.

Nonsuit. Odmítnutí žaloby. Termín široce užívaný u celé škály ukončení řízení o žalobách, kdy se spor nerozhodne na základě skutkové podstaty. McColgan v. Jones, Hubbard & Donnell, 11 Cal.2d 243, 78 P.2d 1010, 1011. Název rozsudku proti žalující straně, která není schopna

prokázat případ, nebo která odmítne anebo opomene vzít věc k přeličení a ponechá spor nerozhodnutý. Typ rozsudku, vyneseného proti straně na základě její neschopnosti vést svou při před soudem, nebo která je v prodlení ve vyšetřování sporu nebo která neuposlechla příkazů soudu. Jaquith v. Revson, 159 Conn. 427, 270 A.2d 559, 561.

Žalující straně je žaloba odmítnuta, když soud definitivně případ ukončí, aniž by rozhodl. Gray v. Chrysler Corp., Mo. App., 715 S.W.2d 282, 285.

Opatření ve formě rozsudku proti žalující straně, která se nedostavila k setření své žaloby anebo neprokázala svůj případ. Podle praxe občanskoprávních pravidel se používá termín „dismissal“ — skončení řízení bez rozhodnutí ve věci samé. Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 41.

Viz také Default-judgment; Directed verdict; Dismissal.

Rozhodnutí o odmítnutí žaloby (tj. „dismissal“) je dvojího druhu — *voluntary*, dobrovolné, a *involuntary*, nedobrovolné. Jestliže žalovaná strana opustí svůj případ a souhlasí s tím, aby byl rozsudek vynesen proti ní na její náklady, je to dobrovolné rozhodnutí. Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 41(a). Ale když se po předvolání žalovaná strana nedostaví, anebo pokud nepředložila žádný důkaz, na základě něhož by mohla porota vynést výrok o vině, anebo když je její případ dán mimo soud nějakým negativním pravidlem, vylučujícím soudní nápravu, je nedobrovolné. Pravidlo 41(b).

Peremptory nonsuit, peremptorní zamítnutí žaloby, je povinné nebo nedobrovolné zamítnutí žaloby, nařízené soudem na základě naprosté neschopnosti žalované strany odůvodnit své tvrzení důkazy.

Non sum informatus. Lat. Nejsem informován; nebyl jsem poučen.

Non-summons, wager of law of. Závazek obžalovaného, že se dostaví k soudu se svědky a odpřísáhne svou nevinu ve věci neobdržení obsílky. Ve sporech podle common law způsob, kterým se vazal nebo žalovaný hájil, když obsílka, která následovala po původní, nebyla doručena v náležitě lhůtě.

Non sunt longa ubi nihil est quod demere possis. Rozvláčnost není tam, kde neexistuje nic, co je možné vynechat.

Non-support. Nepodporování. Neposkytnutí nebo zanedbání podpory těm, k nimž existuje povinnost podpory; např. povinnost rodičů podporovat děti; povinnost podporovat manželského partnera. Takové neposkytnutí podpory je ve většině států trestným činem. Viz např. Model Penal Code — Vzorový trestní zákoník, § 230.5.

Nepodporování dítěte je neposkytnutí, zanedbání nebo odmítnutí bez zákonné omluvy poskytnout podporu a péči svému dítěti v situaci, kdy je v nouzi. Nepodporování manželského partnera je neposkytnutí bez zákonné příčiny podpory svému manželskému partnerovi v situaci, kdy je v nouzi.

Viz také Necessitous circumstances; Reciprocal Enforcement of Support Act; Support.

Non temere credere est nervus sapientiae. Nevěřit ukvapeně je podstatou moudrosti.

Non tenent insimul. Lat. Ve starých soudních řízeních tvrzení v žalobě o rozdělení, kterým žalovaná strana popírala, že ona a žalující strana byly společnými nájemci pozemku, o který se jedná.

Non tenuit. Lat. Nedržel, neměl v držbě. Obrana v žalobě na vrácení zabavených věcí proti jistotě, kdy žalující strana tvrdí, že neměla věci v držení způsobem a formou, jak je tvrzeno; byla to odpověď na požadování nedoplatků nájemného.

Non—tenure. Ne v držbě. Tvrzení v majetkové žalobě podle common law, kterým žalovaná strana tvrdí, že pozemek nebo jeho část o níž se hovoří v prohlášení žalující strany, nemá v držení.

Non—term. Období volna mezi dvěma zasedáními soudu; doba, kdy soud nezasedá.

Non—terminus. Volno mezi zasedáními soudu, dříve nazývané doba králova míru (king's peace).

Non—user. Nepoužívání. Zanedbání použít. Zanedbání využít licenci; zanedbání vykonávat funkci. Zanedbání nebo opomenutí užívat služebností nebo jiného práva. Právo získané užíváním může být neuvládáním ztraceno.

Non usurpavit. Lat. Neuzurpoval. Forma popření žaloby proti tomu, o kom se tvrdí že se zmocnil úřadu nebo koncese; popírá se jím obvinění z uzurpování.

Non valebit felonis generatio, nec ad haereditatem paternam vel maternam; si autem ante feloniam generationem fecerit, talis generatio succedit in haereditate patris vel matris a quo non fuerit felonia perpetrata. Potomek zločince nemůže dědit ani po matce, ani po otci; ale jestliže měl zločinec potomka před zločinem, takový potomek může dědit po otci nebo matce, podle toho, kdo z nich nespáchal zločin.

Non valentia agere. Neschopnost vést soudní pří.

Non valet confirmatio, nisi ille, qui confirmat, sit in possessione rei vel juris unde fieri debet confirmatio; et eodem modo, nisi ille cui confirmatio fit sit in possessione. Potvrzení není platné, jestliže ten, kdo potvrzuje, nevlastní věc samu nebo právo, jichž se potvrzení týká; a obdobně jestliže ten, jemuž je potvrzení vydáváno, nevlastní věc samu nebo právo.

Non valet donatio nisi subsequatur traditio. Darování je neplatné, pokud není provázeno odevzdáním věci.

Non valet exceptio ejusdem rei cujus petitur dissolutio. Není platná obhajoba ve věci, o jejíž zamítnutí se usiluje. Nazývá se „maxim of law and common sense“, maxima práva a zdravého rozumu.

Non valet impedimentum quod de jure non sortitur effectum. Neplatí překážka, která nevyplývá ze zákona.

Non verbis, sed ipsis rebus, leges imponimus. Uplatňujeme zákony nikoli na slova, ale na věci samé.

Non videntur qui errant consentire. Ti, kdo se mýlí, nejsou považováni za ty, kteří souhlasí.

Non videntur rem amittere quibus propria non fuit. Za ty, kteří ztratili věc, nejsou považováni ti, jimž věc nepatřila.

Non videtur consensum retinuisse si quis ex praescripto minantis aliquid immutavit. Za toho, kdo

získal souhlas, není považován ten, kdo něco změnil prostřednictvím hrozeb.

Non videtur perfecte cujusque id esse, quod ex casu auferri potest. Za zcela ve vlastnictví někoho se nepovažuje to, co mu může být příležitostně vzato.

Non videtur quisquam id capere quod ei necesse est alii restituere. Nikdo není považován za oprávněného zpětně získat to, čeho se musí vzdát ve prospěch jiného.

Non videtur vim facere, qui jure suo utitur et ordinaria actione experitur. Není považován za toho, který užil síly, kdo vykonává své vlastní právo a počíná si řádně.

Non vult. Lat. Nechce (tvrdit). Obrana podobná jako nolo contendere (*viz tam*) a implikující přiznání viny.

Non vult contendere. Lat. Nehodlá (žalovaná strana v trestním případě) to popírat, nepopírá to. Tvrzení právně ekvivalentní přiznání viny; je to varianta formule „nolo contendere“ (*viz tam*), která se někdy zkracuje na „non vult“.

Non—waiver agreement. Takovou dohodou si pojistitel vyhrazuje všechna práva v rámci pojistky, kterých se dříve nezřekl, a pojistětec všechna práva, která předtím nepropadla. Aetna Ins. Co. of Hartford, Conn. v. Powers, 190 Okl. 116, 121 P.2d 599, 602.

Nook of land. Kousek země. V anglickém právu dvanáct a půl akru.

No par. Bez nominální hodnoty. O akci bez nominální hodnoty.

No protest. Bez protestu. Termín se užívá pro popis zřeknutí se práva protestovat, jestliže nebyl zaplacen nějaký účet. Protest proti nezaplacení je nutný, pokud není nezaplacení omluveno, pro zatížení výstavce nebo indosanta u nějaké směny splatné mimo Spojené státy. U.C.C. (Uniform Commercial Code — Jednotný obchodní zákoník) §§ 3—501(3), 509, 511.

No recourse. Bez rekursu. Bez přístupu k čemu; bez návratu; bez jakéhokoli předpokladu odpovědnosti; nepřihlížení ke straně, používající termín pro odškodnění v případě ztráty nebo poškození anebo nesplnění protihodnoty (consideration) v tom, co bylo příčinou, motivem nebo předmětem závazku nebo smlouvy.

Normal. Normální. V souladu se zavedenou normou, pravidlem, nebo zásadou, normu, pravidlo nebo zásadu tvořící, anebo se od nich neodchyloující; přizpůsobený typu, standardu, nebo normální formě; vykonávající náležitou funkci; regulérní; průměrný; přirozený. Railroad Commission v. Konowa Operating Co., Tex. Civ. App., 174 S.W.2d 605, 609.

Normal law. Normální právo. Termín používaný moderními autory z oboru teorie práva k označení práva, jež se týká osob, které jsou normální; *tj. sui juris* a zdravé mysli.

Normally. Normálně. Zpravidla; podle pravidla, obecného zvyku, atd.

Normal mind. Normální mysl. Taková mysl, která co do své síly a schopnosti má přiměřeně dobré postavení v průměru velkého počtu lidí, kteří vytvářejí organizovanou lidskou společnost a kteří jsou obecně považováni za zdravé a schopné vykonávat normální povinnosti a přijímat normální odpovědnosti, jež život přináší.

Normal school. *Viz School.*

Norman French. Normanská franština. Jazyk, ve kterém jsou stále ještě vedena některá formální řízení v Anglii. Jazyk, který zůstal stejný od normanského záboru, kdy byl přenesen do Anglie, je velmi odlišný od dnešní francouzštiny, a ponechává si veškeré své zvláštnosti, které v té době odlišovaly mezi sebou jednotlivé provincie. Zvláštní způsob výslovnosti (považovaný za autentický) se předává a je zachováván úředníky, kteří při určitých příležitostech musí tímto jazykem mluvit. Normanská franština byla jazykem anglických soudních řízení až do zákona 36 Edw. III (r. 1362).

Norris—La Guardia Act. Federální zákon, omezující používání soudních příkazů federálních soudů v pracovněprávních sporech.

Norroy. V anglickém právu titul třetího ze tří provinčních heroldů, „kings—at—arms“.

North. Sever. Na sever; opak jihu. Stejně jako *northerly*.

Northwest territory. Severozápadní teritorium. Název dříve užívaný pro oblast severozápadně od řeky Ohio.

Noscitur a sociis. Známé od společníků, z kontextu. Význam slova se poznává anebo může být poznán ze slov, která se k němu pojí. Podle doktríny „noscitur a sociis“ je možné význam sporných nebo pochybných slov či slovních spojení v zákoně určit odkazem na význam jiných slov nebo slovních spojení, která se k nim pojí. Wong Kam Wo v. Dulles, C. A. Hawaii, 236 F.2d 622, 626.

Noscitur ex socio, qui non cognoscitur ex se. Kdo nemůže být poznán sám o sobě, může být poznán podle svého druha.

Nosocomi. V kontinentálním právu osoby, které mají na starosti nemocnice pro chudé.

No—strike clause. Klauzule o nestávkování. Ustanovení, běžně uváděné v dohodách mezi zaměstnanci a vedením veřejných služeb, že zaměstnanci nebudou z žádného důvodu stávkovat; přičemž pracovněprávní spory budou řešeny závazným smířčím řízením.

Nota. Lat. V kontinentálním právu značka nebo znamení, kterým je někdo podle zákona označen.

Notae. V kontinentálním a ve starém anglickém právu stenografické poznámky, kterými si zapisovatelé vládců zaznamenávali, co vládci diktovali.

Notarial. Notářský. Vyhotovený notářem; provedený notářem v jeho úřední funkci; náležející notáři a dosvědčující jeho úřad, například notářská pečeť.

Notarial acts. Oficiální úkony veřejného notáře (notary public, *viz tam*).

Notarial will. Notářská závěť. Poslední vůle učiněná zůstavitelem v přítomnosti veřejného notáře a dvou svědků.

Notarius. Lat. Ve starém anglickém právu písař, který těsnopisem psal písemnosti a jiné dokumenty; notář. V římském právu kreslíř; opisovač; těsnopisec; ten, kdo zapisoval jednání v senátu nebo soudu, anebo co mu diktoval někdo jiný; ten, kdo sepisoval závěti, převody, atd.

Notary public. Notář. Veřejný činitel, jehož funkcí je brát pod přísahu; osvědčovat a potvrzovat, vlastní rukou a úřední pečeti, určité druhy dokumentů, aby jim dal důvěryhodnost a autenticitu v jiných jurisdikcích; přijí-

mat potvrzení o smlouvách a jiných vlastnických převodech a potvrzovat je; vykonávat určité úřední úkony, hlavně v obchodních záležitostech, jako například vznesení námitek proti dlužním úpisům a směnkám, označování zahraničních směnek a námořních směnek protestů v případě ztráty nebo poškození. Ten, kdo je pověřen vládou státu nebo federální vládou brát pod přísahu a dosvědčovat autenticitu podpisů.

Notation credit. Notační úvěr. Úvěr, který určuje, že každá osoba, kupující nebo platící vystavené směny nebo požadavky na zaplacení, musí uvést částku směny nebo požadované částky na akreditivu nebo avízu. U.C.C. (Uniform Commercial Code — Jednotný zákoník USA) § 5—1081(1).

Note, v. Zaznamenat. Učinit stručný zápis; udělat zápis.

Note, s. Dlužní úpis, poukázka. Finanční instrument obsahující vyjádření a absolutní slib toho, který jej podepsal (*tj.* výstavce), že zaplatí určené osobě nebo na řad, nebo na majitele, určitou sumu peněz v určené lhůtě. Instrument, který je jiným slibem zaplatit než depozitním certifikátem. U.C.C. (Uniform Commercial Code — jednotný obchodní zákoník) § 3—104(2)(d). Dvoustranný instrument, vyhotovený výstavcem a splatný příjemci platby, který je převoditelný, jestliže je podepsaný výstavcem, a jestliže obsahuje nepodmíněný slib zaplatit určitou částku peněz, na požádání anebo v neurčité lhůtě, na řad anebo na majitele. U.C.C. (Uniform Commercial Code — Jednotný obchodní zákoník) § 3—104(1). Dlužní úpis vyhovující těmto požadavkům může být postupitelný (assignable), ale ne převoditelný (negotiable).

Výtah; zápis; neformální písemný záznam.

Viz také Ballon note; Coal note; Judgment note; Promissory note; Sold note; Treasury note.

Circular note. *Viz* Letter of credit.

Collateral note. Kolaterální úpis. Dlužní úpis se zárukou. Dvoustranný dokument, obsahující slib zaplatit a jistěný zárukou ve formě majetku, jako například cenými papíry, nemovitostí, atd.

Demand note. Vypověditelná půjčka. Směnka splatná na požádání. Dlužní úpis splatný na požádání na rozdíl od úpisu se lhůtou splatnosti, která je splatná v určitém termínu v budoucnosti.

Installment note. Splátkový úpis. Jedna ze směnek splatných v pravidelných intervalech, nebo jediný úpis, požadující placení ve splátkách ve stanovených termínech.

Joint and several note. Solidární úpis. Směnka podepsaná osobami jako vystavovateli, kteří souhlasí s tím, že jsou zavázáni společně a nerozdílně; *tj.* mohou být žalováni společně nebo samostatně.

Joint note. Spojená směnka. Směnka, dokazující zadluženost, v níž jedna nebo více osob souhlasí, že jsou společně odpovědné; pro její zaplacení musí být všechny takové osoby žalovány na plnění společně.

Mortgage note. Hypoteční směnka. Směnka dosvědčující půjčku, za níž byla jako záruka poskytnuta nemovitost.

Negotiable note. Převoditelný úpis. Aby mohl být úpis převoditelný, musí být podepsán výstavcem, obsahovat nepodmíněný slib zaplatit určitou částku a musí být splatný na požádání anebo v určité lhůtě na řad nebo majitele. U.C.C. (Uniform Commercial Code — Jednotný obchodní zákoník USA) § 3—104(1).

Secured note. Zajištěný úpis. Úpis, za nějž byl přislíben nebo dán ve formě hypotéky nemovitý nebo movitý majetek. *Viz také Collateral note, výše.*

Time note. Časově limitovaná směnka. Směnka splatná v určitém budoucím čase, na rozdíl od *demand note*, směnky splatné na požádání.

Unsecured note. Nejistěná směnka. Směnka dokazující zadluženost, za niž nebyla přislíbena nebo dána do zástavy žádná jistota.

Note of a fine. Ve starém anglickém právu převádění jedné z částí odstupného za pozemky, která byla podstatou writu o úmluvě a o shodě; s uvedením stran, pozemků a dohody.

Note of allowance. V anglické praxi oznámení zasláné pánem sporné straně, která tvrdila, že došlo k právnímu omylu v záznamech a řízení, umožňující, aby tuto chybu uplatnila u soudu.

Note of hand. Lidový název (dnes zastaralý) pro „promissory note“, vlastní směnku.

Note of protest. Protestní poznámka. Zápis o protestu, zapsaný notářem na rub směnky, aby byla později rozvedena podrobně.

Note or memorandum. Zápis. Podle zákona o podvodech neformální zápis učiněný na místě. Musí mít všechny podstatné náležitosti a obsahovat podstatné části smlouvy. Stanley v. A. Levy & J. Zentner Co., 60 Nev. 432, 112 P.2d 1047, 1053.

Notes payable. Splatné směnky. V účetnictví je to účet, odrážející celkovou zadluženost, doloženou vlastními smenkami; přičemž samotné směnky jsou pasiva.

Notes receivable. Směnky dlužníků. V účetnictví je to účet, obsahující evidenci zadluženosti, na niž byly vydány dlužní směnky na účet zadlužené strany; samotné směnky jsou aktiva.

Not exceeding. Nepřesahující. Obvykle pouze omezující termín, označující neurčitost částky. Stuyvesant Ins. Co. v. Jacksonville Oil Mill, C.C.A. Tenn., 10 F.2d 54, 56.

Not found. Nejistěno. Tato slova, napsaná velkou porotou na rubu žaloby, mají stejný účinek jako rubopis „Not a true bill“, „No bill“, nebo „Ignoramus“. *Viz také Non est inventus.*

Non-for-profit corporation. *Viz Non-profit corporation.*

Not guilty. Nevíno. Obhajoba obviněného z trestného činu. Jestliže se žalovaná strana odmítne hájit, soud zapíše, že se necítí vinnou. *Viz např.* Fed. R. Crim. P. (Federal Rules of Criminal Procedure — Federální pravidla pro trestní řízení) 11. Také forma výroku o vině v trestních případech, kdy porota zproští žalovaného viny; *tj.* shledá ho nevinným, „not guilty“. Obhajoba nevinny z důvodu duševní nemoci *viz* Insanity.

V přelíčeních podle common law obhajoba sporného bodu v žalobách, týkajících se přečinů.

Not guilty by statute. Nevíno podle zákona. Ve staré anglické praxi obrana hlavního sporného bodu žalovanou stranou v občanskoprávním sporu, kdy žalovaná strana má v úmyslu předložit zvláštní důkaz opřený o právní akt nebo zákon parlamentu, a kdy musí připojit odkaz na takový akt nebo zákon a uvést, zda akt či zákon jsou veřejné nebo nikoli. Jestliže se žalovaná strana takto hájí, nebude jí však povoleno uvádět žádnou jinou obhajobu bez povolení soudu nebo soudce.

Nothus. Lat. V římském právu nemanželské, nelegitimní dítě.

Notice. Oznámení. Informace; výsledek zjišťování, ať už smysly nebo rozumem; vědomí existence faktu nebo stavu věci; prostředek poznání. Informace sdělená jakýmkoli prostředky. Koehn v. Central Nat. Ins. Co. of Omaha, Neb., 187 Kan. 192, 354 P.2d 352, 358. Každý fakt, který by uvedla normálně rozumná osoba na dotaz. State ex re. Gleason v. Rickhoff, Mo. App. (Missouri Appellate Reports), 541 S.W.2d (South Western Reporter, Second Series) 47, 50. To, co sděluje informaci tomu, komu má být sdělena. Greene v. Ives, 25 Conn. Supl. 356, 204 A.2d 412, 415.

Oznámení v právním smyslu je informace, týkající se nějakého faktu, skutečně sdělená osobou zmocněné osobě, anebo skutečně jí odvozená z náležitého zdroje; je v zákoně považováno za „skutečné“, jestliže osoba, jíž je určeno, se tím dozví o existenci určitého faktu. United States v. Tuteur, C. A. Ill., 215 F.2d 415. Je to znalost faktů, které by přirozeně vedly poctivou a prozíravou osobu k dotazování, a neznamená nutně znalost všech faktů. Wayne Bldg. & Loan Co. of Wooster v. Yarrow, 11 Ohio St.2d 195, 228 N.E.2d 841, 847, 40 O.O.2d 182. V jiném smyslu znamená „notice“ informaci nebo písemné upozornění, víceméně formální, které má informovat někoho o nějakém jednání, jež se týká jeho zájmů, anebo ho informuje o nějaké skutečnosti, kterou má právo vědět a kterou má oznamující strana povinnost sdělit.

Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) — pravidlo 5(a) požaduje, aby každé písemné sdělení bylo zasláno každé ze stran.

Osoba má oznámení (notice) o faktu, jestliže fakt zná, má důvod ho znát, měla by ho znát, nebo jí byl oznámen. Restatement, Second, Agency § 9.

Oznámení může být buď (1) statutární, *tj.* prováděné uzákoněním; (2) skutečné, které oznamuje nějaký fakt přímo straně; nebo (3) nepřímé, odvozené, konstruktivní. Konstruktivní oznámení je možno dělit na: (a) tam, kde existuje skutečné oznámení o věci, k němuž právo slušnosti připojilo konstruktivní oznámení o faktech, ke kterým by se dospělo odvozením po zkoumání takové věci; a (b) tam, kde se záměrně od zkoumání upustilo právě za tím účelem, aby se uniklo oznámení.

Viz také Adequate notice; Charged; Due notice; Immediacy notice; Imputed notice; Judicial notice; Knowledge; Legal notice; Publication; Reasonable notice.

Actual notice. Skutečné oznámení. Skutečné oznámení je definováno jako oznámení, které je výslovně a skutečně učiněno a které je přímo zasláno domů straně. Termín „actual notice“ však obvykle nabývá širšího významu a zahrnuje dvě třídy, výslovnou a implikovanou; první zahrnuje všechny znalosti výše uvedeného stupně, které závisí na souběžných dedukcích, anebo které kladou na stranu další povinnost otázek, zkoumání; druhá třída znamená znalost strany, protože se ukázalo, že si je vědoma toho, že má prostředky, jak znalosti získat. V tomto smyslu je skutečné oznámení také, o němž je pozitivně prokázáno, že bylo dáno straně přímo a osobně, nebo také, u něhož se předpokládá, že její strana obdržela osobně, protože důkazy, které znala, byly dostatečné, aby mohla být tázána.

Averment of notice. Tvrzení o oznámení. Tvrzení při přelíčení, že oznámení bylo učiněno.

Commercial law. Obchodní právo. Osoba má „oznámení“ o faktu, jestliže: (a) má skutečnou znalost faktu; nebo (b) obdržela oznámení nebo uvědomění o něm; nebo (c) na základě všech faktů a okolností jí známých v dotyčné době lze logicky předpokládat, že ví (has reason to know), že fakt existuje. Osoba ví nebo má znalost, vědomí o faktu, jestliže má o něm skutečnou znalost. „Discover“ — zjistit, nebo „learn“ — dozvědět se, nebo slovo či slovní spojení podobného významu, se týká spíše znalosti, než logického předpokladu znalosti. Doba a okolnosti, za nichž může přestat být oznámení nebo uvědomění účinné, nejsou v U.C.C. (Uniform Commercial Code — Jednotný obchodní zákoník USA) určeny. *Viz* U.C.C. § 1–201(25).

Osoba „notifies“ — uvědomuje nebo oznamuje či podává oznámení nebo uvědomění jiné osobě učiněním takových opatření, která lze přiměřeně požadovat, aby informovala jiného normálním způsobem, ať už se druhá osoba skutečně věc dozví či nikoli. Osoba „receives“ — obdrží oznámení nebo uvědomění, jestliže (a) se jí dostalo do rukou; anebo (b) bylo řádně doručeno do místa jejího působení, prostřednictvím kterého byla uzavřena smlouva, anebo na takové jiné místo, které osoba považuje za místo pro příjem takových sdělení. U.C.C. (Uniform Commercial Code — Jednotný obchodní zákoník USA) § 1–201(26).

Podle Jednotného obchodního zákoníku je právní úprava, týkající se „notice“, skutečného nebo odvoditelného, přesně stejná, ať už je dokument vydán držiteli anebo je převeden na držitele. Eldon's Super Fresh Stores, Inc. v. Merrill Lynch, Pierce, Fenner & Smith, Inc., 296 Minn. 130, 207 N.W.2d 282, 287.

Constructive notice. Konstruktivní, nepřímé oznámení. Takové oznámení je informací nebo znalostí faktu, která se zákonem osobě přičítá (i když jí ve skutečnosti nemá), protože mohla fakt zjistit náležitou péčí, a její situace byla taková, že jí bylo možno uložit povinnost věc zkoumat. Každá osoba, která má skutečnou vědomost o okolnostech, dostatečnou k tomu, aby prozíravý člověk začal zkoumat určitý fakt, má konstruktivní oznámení o samotném faktu ve všech případech, kdy se takovým zkoumáním mohla o takovém faktu dozvědět.

Konstruktivní „notice“ zahrnuje implikované skutečné oznámení a oznámení, jež lze získat dotazováním. F. P. Baugh, Inc. v. Little Lake Lumber Co., C. A. Cal., 297 F.2d 692, 696.

Express notice. Výslovné oznámení. Výslovné oznámení zahrnuje nejen znalosti, ale také to, že je učiněno přímou informací, písemnou nebo ústní, těmi, kteří vědí o sdělovaném faktu. *Viz také* Actual notice, výše.

Implied notice. Implikované oznámení. Implikované oznámení je jedna z variant skutečného (nikoli konstruktivního) oznámení a odlišuje se od „express“ actual notice — výslovného skutečného oznámení. Je to oznámení vyvozené nebo přičítané straně, z důvodu její znalosti faktů nebo okolností provázejících hlavní fakt, takového charakteru, které jí vedou ke zkoumání, a jestliže by zkoumání bylo prováděno s náležitou péčí, vedlo by stranu nepochybně ke znalosti hlavního faktu. „Implied notice“ je presumpce faktu, týkající se toho, co se někdo může dozvědět přiměřeným zkoumáním, a vzniká ze skutečného oznámení o okolnostech, a nikoli z konstruktivního oznámení. Anebo podle jiné definice, o implikovaném oznámení lze říci, že existuje tehdy, jestliže je dotyčný fakt přístupný znalosti strany, takže

vynaložením přiměřeného pozorování a pozornosti by jí neměl uniknout, i když jí nikdo o něm neřekl.

Personal notice. Osobní oznámení. Sdělení učiněné ústně nebo písemně (podle okolností) přímo dotyčné osobě, na rozdíl od konstruktivního či implikovaného oznámení, a také od oznámení, u něhož se předpokládá, že je osoba dostala, protože bylo předáno jejímu zmocněnci nebo zástupci. *Viz* Actual notice; Express notice, výše.

Public notice. Vyhláška, veřejné oznámení. Oznámení poskytované veřejnosti obecně, nebo celé komunitě, nebo všem, jichž se týká. Taková oznámení musí být obvykle publikována v novinách všeobecně dostupných. *Viz také* Publication.

Reasonable notice. Přiměřené oznámení. Takové oznámení nebo sdělení o faktu, které je možné přiměřeně a náležitě očekávat nebo požadovat za konkrétních okolností.

Notice of action. *Viz* Lis pendens.

Notice of appeal. Oznámení o odvolání. Dokument, kterým se oznamuje úmysl se odvolat, podaný u odvolacího soudu a doručený proti straně. Fed. R. App. P. (Federal Rules of Appellate Procedure — Federální pravidla pro odvolací řízení) 3.

Notice of appearance. *Viz* Appearance.

Notice of deficiency. *Viz* Ninety (90) day letter.

Notice of dishonor. Oznámení o neakceptaci (směnky). Oznámení o neakceptaci může být dáno osobě, která může mít odpovědnost za daný instrument prostřednictvím nebo jménem držitele nebo jiné strany, která sama obdržela oznámení, nebo jiné strany, kterou je možné nutit k zaplacení instrumentu. Kromě toho zmocněnec nebo banka, u níž je instrument neakceptován, může podat oznámení zmocniteli nebo zákazníkovi nebo jinému zmocněnci nebo bance, od níž byl instrument přijat. U.C.C. (Uniform Commercial Code — Jednotný obchodní zákoník) § 3–508(1). *Viz také* Dishonor.

Notice of issue. *Viz* Notice of trial.

Notice of lis pendens. *Viz* Lis pendens.

Notice of motion. Oznámení o návrhu. Písemné oznámení, v němž se uvádí, že k uvedenému datu bude podán soudu návrh za uvedeným účelem nebo s uvedeným záměrem. U takového oznámení se požaduje, aby bylo zasláno všem stranám. Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 5(a).

Notice of orders or judgments. Oznámení o nařízení nebo rozsudcích. Ihned po vydání příkazu nebo vynesení rozsudku musí soudní úředník zaslat poštou oznámení každé straně, která nebyla kontumačně odsouzena pro nedostavení se k soudu, a poznamená si to v evidenci pošty. Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 77(d). *Viz také* Fed. R. Crim. P. (Federal Rules of Criminal Procedure — Federální pravidla pro trestní řízení) 49(c).

Notice of pendency. *Viz* Lis pendens.

Notice of protest. *Viz* Protest.

Notice of tax deficiency. *Viz* Ninety (90) day letter.

Notice of trial. Oznámení o soudním řízení. Oznámení, dávané jednou ze sporných stran druhé straně poté, co se zformuloval předmět sporu, že má v úmyslu dát věc k soudu při jeho nejbližším zasedání.

Notice race statutes. Zákony o přednostním oznámení. V některých jurisdikcích při zápisu dokumentů s nároky na nemovitosti první postupník nebo hypoteční věřitel, který se zapíše do řetězu nároků bez skutečného oznámení o dříve nezapsané listině nebo hypotéce, má přednost. Také známo jako Race-Notice Statute. *Viz také* Notice recording statutes; Recording acts.

Notice recording statutes. Nezaznamenané postoupení nebo jiný dokument je neplatný ve vztahu k následujícímu kupujícímu bona fide (věřiteli nebo hypotečnímu činiteli, pokud tak zákon stanoví), pokud jde o hodnotu a bez oznámení. Podle těchto zákonů má následující kupující bona fide přednost před dřívějším nárokem, ať už následující kupující provede záznam či nikoli. Pokud jde o následujícího kupujícího, není žádná prémie za jeho přednostní zápis v kanceláři zapisovatele. Jeho priorita je určena na základě jeho statusu v době, kdy získá dokument nebo hypotéku. *Viz také* Recording acts.

Notice to appear. Předvolání. Zkrácený název obsílky nebo nařízení, ve kterém se žalované straně nařizuje, aby se dostavila k soudu a prokázala, proč by proti ní neměl být vynesen rozsudek. Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 4(b). *Viz také* Show cause order; Summons.

Notice to creditors. Oznámení věřitelům. Formální oznámení při bankrotu věřitelům, že bude konáno shromáždění, nebo že nároky je nutno doložit v určité lhůtě, nebo že bylo vydáno nařízení o osvobození od dluhů. *Viz* Bankruptcy Code (Zákon o bankrotu) § 342.

Notice to plead. Upozornění na nutnost vystoupit před soudem a hájit se. Oznámení, které v praxi federálních soudů a většiny státních soudů je podmínkou pro vynešení kontumačního rozsudku. Dává je žalující strana, a upozorňuje jím žalovanou stranu, že se musí hájit proti prohlášení nebo stížnosti žalující strany v předepsané lhůtě. Takové oznámení se požaduje v obsílkách. Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 4(b).

Notice to produce. Oznámení o nutnosti (něco) předložit. Dokument, kterým strana v občanskoprávní nebo trestní žalobě požaduje, aby protistrana předložila určené listiny, důkazy, atd., které jsou nutné pro přípravu a pro přelíčení. *Viz např.* Fed. R. Civil P. (Federal Rules of Civil Procedure — Federální pravidla pro občanskoprávní řízení) 30(b); Fed. R. Crim. P. (Federal Rules of Criminal Procedure — Federální pravidla pro trestní řízení) 15(a), 26.2. 18. U.S.C.A. (United States Code Annotated — Anotovaný zákoník USA) § 3500. *Viz* Discovery; Inspection of documents.

Notice to quit. Oznámení o výpovědi. Písemné oznámení, které zasílá domácí nájemníkovi, v němž uvádí, že si přeje získat zpět do držení pronajaté prostory, a že nájemník se z nich má vystěhovat, a to buď s vypršením lhůty, jestliže nájemní smlouva zní na dobu určitou, nebo ihned, jestliže jde o nájemníka okamžitě vypověditelného nebo z milosti trpěného. Termín se také používá u písemného oznámení, které dává tajemník domácímu, v němž oznamuje, že má v úmyslu opustit najaté prostory a k uvedenému datu je uvolnit.

Notification. *Viz* Notice.

Notify. Dát někomu oznámení; informovat ústně nebo písemně, osobně nebo vzkazem, nebo nějakými znaky,

kteří jsou srozumitelné; uvědomit. „Notify“ — uvědomit někoho o faktu znamená dát mu jej na vědomí, informovat ho oznámením. Fast v. Scruggs, 164 Okl. 196, 23 P.2d. 383. *Viz* Notice.

Notio. Lat. V kontinentálním právu pravomoc vyslechnout a posoudit věcný fakt; pravomoc nebo autorita, kterou má *judex*; pravomoc slyšet případy a vynášet rozsudky, bez ohledu na stupeň jurisdikce.

Notitia. Lat. Znalost; informace; oznámení.

Notitia dicitur a noscendo; et notitia non debet claudicare. Oznámení se tak jmenuje podle znalosti, kterou někdo měl; a oznámení nesmí být nedokonalé.

Not later than. Ne později než. „Within“ — v určité lhůtě, nebo „not beyond“ — nikoli po určené lhůtě.

Not less than. Ne méně než. Slova „not less than“ znamenají v nejmenším nebo nejnižším stupni, při nejnižším odhadu, minimálně.

Notoriety. Věc všeobecně známá, notorieta. To, co je notoricky nebo všeobecně známo.

Notorious. Všeobecně známý, to, o čem se všeobecně mluví; dobře nebo široce daleko známý; tvořící součást všeobecných znalostí, nebo univerzálně přijímaný. Mathis v. State, 60 Okl. Cr. 58, 61 P.2d 261, 267. Otevřený; všeobecně nebo běžně známý, to, o čem se běžně hovoří.

Notorious cohabitation. Obecně známý život ve společné domácnosti. Přechín v některých jurisdikcích, jež se dopouštějí dvě osoby, které spolu nezakrytě žijí a nejsou spolu v manželském svazku. Takové zákony se uplatňují zřídka.

Notorious insolvency. Notorická nesolventnost. Platební neschopnost, o níž se v celé komunitě ví, nebo je známa celé skupině osob, se kterými má insolvent obchodní styky.

Notorious possession. Notorická držba. Jako podmínka vydržení práva k nemovitosti je to držba, která je tak nápadná, že je všeobecně známá a všeobecně se o ní mluví na veřejnosti nebo mezi lidmi v sousedství. Držení, které je natolik ve všeobecné známosti, že o majiteli je možno předpokládat, že o tom ví a ví o míře této známosti. *Viz také* Adverse possession.

Not possessed. Nikoli v držení. Speciální námitka obhajoby používaná v žalobě proti neoprávněné držbě nebo zasahování do věci, kterou se tvrdí, že žalovaná strana neměla v držbě v době podání žaloby movitostí, o nichž se tvrdí, že si je přisvojila.

Not satisfied. Neuspokojen. Odpověď, kterou někdy dávali šerifové nebo kontáblové na prováděcí writ; ale není to technická formulace a soudy ji kritizovaly, že je nejednoznačná a nedostatečná. *Viz* Nulla bona.

Not to be performed within one year. Nesmí být proveden do jednoho roku. Klausule „not to be performed within one year“ zahrnuje každou dohodu, která při logickém výkladu s přihlédnutím ke všem okolnostem, podle svého znění a úmyslu, nepřipouští provedení do jednoho roku od doby, kdy byla uzavřena.

N.O.V. *Viz* Non obstante veredicto.

Nova constitutio futuris formam imponere debet non praeteris. Nové právo by mělo ovlivňovat budoucnost, nikoli minulost.

Nova custodia. Název daně nebo cla. *Viz* Antiqua custodia.

Novae narrationes. Nové obžaloby. Sbíрка nazvaná „Novae Narrationes“ obsahuje procesní úkony v žalobách během vlády Eduarda III. Obsahuje v zásadě místopřísežná prohlášení, jak naznačuje název; ale někdy obsahuje i obhajoby a následná přelíčení. K této knížce se obvykle připojují *Articuli ad Novas Narrationes*, což je drobné pojednání o procesním právu. Nejprve se zabývá žalobami a soudy a pak prochází všemi konkrétními writy a žalobami na jejich základě, spolu s poučeními poroty, a je doprovázeno precedenty.

Nova statuta. Nové zákony. Název, kterým se někdy označují zákony, které byly schváleny od počátku vlády Eduarda III.

Novation. Obnovení smlouvy, novace. Typ náhradní smlouvy, která má ten účinek, že přidává nějakou stranu, buď dlužníka nebo věřitele, která původně nebyla stranou obligace. Nahrazení existující smlouvy novou smlouvou, dluhem nebo závazkem, mezi týmiž nebo odlišnými stranami. Nahrazení po vzájemné dohodě jednoho dlužníka s jiným anebo jednoho věřitele s jiným, přičemž starý dluh se ruší. Novace přidává dohodu všech stran novou stranu a zbavuje povinnosti jednu z původních stran smlouvy. *Viz* Restatement of Contracts, Second, § 280.

Podmínkami pro obnovení smlouvy jsou předchozí platný závazek, dohoda všech stran nové smlouvy, zánik starého závazku, a platnost nového. Blyther v. Pentagon Federal Credit Union, D. C. Mun. App., 182 A.2d 892, 894.

V kontinentálním právu jsou tři druhy novací: takové, kdy dlužník a věřitel zůstávají, ale nový dluh nahradí starý; takové, kdy dluh zůstává týž, ale starý dlužník je nahrazen novým; takové, kde zůstává dluh a dlužník, ale starý věřitel je nahrazen novým. Wheeler v. Wardell, 173 Va. 168, 3 S.E.2d 377, 380.

Novatio non praesumitur. Obnovení smlouvy se nepředpokládá.

Novel assignment. *Viz* New assignment.

Novel disseisin. *Viz* Assize or assise (*assize of novel disseisin*).

Novellae (or novellae constitutiones). Nová ustanovení novely; obvykle se do angličtiny překládá jako „Novels“. Latinský název ustanovení, která vydal Justinian po publikaci svého Zákoníku (Codex); většina z nich byla původně psána řecky. Po jeho smrti byla vytvořena sbírka 168 „novel“, z nichž 154 vydal Justinian a zbytek jeho následovníci. Ty byly později zahrnuty do sbírky zvané *Corpus Juris Civilis (viz tam)*, a nyní tvoří jeden ze čtyř jejich hlavních oddílů.

Novellae leonis. Novely císaře Lea. Jsou tak nazývány výnosy císaře Lea z let 887–893. Tyto Novely změnilo mnohá z pravidel justiniánského práva. Tato sbírka obsahuje 113 novel, původně psaných řecky, a později, v roce 1560, přeložených Agiláem do latiny.

Novels. Novely. Název v angličtině dávaný Novým ustanovením (*Novellae Constitutiones*) Justiniana a jeho následníků, které nyní tvoří část sbírky zvané *Corpus Juris Civilis*. *Viz* Novellae.

Novelty. Novinka, novost. Aby něco mohlo být „novinkou“ a mohl být přiznán patent, věc nesměla být dříve nikomu známa; pouhá novost formy je nepostačující. Seaver v. Wm. s Sons Co., D. C. Mass., 37 F. Supp. 762, 765. Vynález nebo objev je nový nebo obsahuje nezbyt-

ný prvek „novosti“, jestliže zahrnuje přítomnost nějakého prvku nebo nové postavení starého prvku v kombinaci, které jsou odlišné od čehokoli, co se vyskytovalo v dřívějších konstrukcích. King—Seeley Thermos Co. v. Refrigerated Dispensers, Inc., C. A. Okl., 354 F.2d. 533, 537. Novost, pokud jde o konstrukci (design), je přítomna tehdy, jestliže průměrný pozorovatel považuje nový design za odlišný a nikoli pouze za modifikovaný už existující design. Schnadig Corp. v. Gaines Mfg. Co., Inc., C. A. Tenn., 494 F.2d 383, 389. Námitka proti patentu anebo žádosti o patent s odůvodněním, že vynález není nový nebo původní, se nazývá námitka „for want of novelty“ — pro nedostatek novosti.

Noverca. Lat. V římském právu nevlastní matka, macecha.

Noverint universi per praesentes. Přítomným jsou všichni známi. Formulace používaná na začátku latinsky psaných dokumentů o převodu.

Novigild. V saském právu peněžní zadostiučinění za poškození, které dosahovalo devítinásobku hodnoty věci, za níž se platilo.

Novi operis nunciatio. Lat. Oznámení o novém díle, nebo protest proti němu. Byl to druh opravného prostředku v kontinentálním právu, který mohla použít osoba, která se domnívala, že její vlastnická práva jsou ohrožena poškozením ze strany jejího souseda, při stavbě nebo bourání nějaké stavby, která se nazývala „nové dílo“. V takovém případě mohl vlastník vstoupit na pozemek, když bylo dílo ještě nedokončeno, a veřejně protestovat proti jeho dokončení anebo je zakázat, v přítomnosti dělníků anebo majitele nebo jeho zástupce.

Noviter perventa, or noviter ad notitiam perventa. V církevním řízení fakta „nově přišlá“ ve znalost jedné sporné strany. Povolení uvést fakta *noviter perventa* se obvykle dává v řádně vedeném sporu i po závěrečných projevech stran.

Novum iudicium non dat novum jus, sed declarat antiquum; quia iudicium est juris dictum et per iudicium jus est noviter revelatum quod diu fuit velatum. Nové soudní rozhodnutí nevytváří nové právo, ale deklaruje staré; protože rozhodnutí soudu je výrazem práva a rozhodnutím je nově objeveno to právo, které bylo po dlouhý čas skryto.

Novus homo. Lat. Nový člověk. Tento termín se používal o člověku, jemuž byl odpuštěn jeho zločin, a tím byl učiněn jakoby „novým člověkem“.

Now. Nyní. V té době, v přítomném okamžiku; nebo v době současné s něčím učiněným. V přítomnosti.

„Now“ při použití v zákoně obvykle odkazuje na datum, kdy zákon nabude účinnosti, ale slovo se někdy používá nikoliv s odkazem na okamžik, kdy se mluví, ale na dobu současnou s něčím učiněným, a může znamenat v době, o které se mluví, nebo dobu, kdy se o ní mluví.

Slovo „now“ použité v závěti se normálně týká doby smrti zůstavitele; podle kontextu může znamenat i datum závěti.

N.O.W. account. Negotiable Order of Withdrawal account. Účet s převoditelným příkazem výběru. Forma vkladového účtu nesoucí úrok.

Noxa. Lat. V římském právu poškození způsobené osobám nebo majetku nezákonným činem, spáchaným

otrokem nebo zvířetem pána. Žaloba na škody se uplatňuje vůči pánovi nebo majiteli, který však se mohl vyhnout další odpovědnosti tak, že toho, kdo se činu dopustil, vydal poškozené straně. Výraz „*nox*“ se také používal na označení spáchaného přečinu a trestu za něj, a někdy i otroka nebo zvířete, které škodu spáchalo.

Noxalis actio. Lat. V římském právu žaloba proti pánu otroka, za nějaký zločin (jako např. krádež nebo loupež), kterého se dopustil, nebo za škodu, kterou způsobil otrok, což se nazývalo „*nox*“. Obvykle se překládá do angličtiny jako „*noxal action*“.

Noxia. Lat. V římském právu zločin spáchaný nebo škoda způsobená otrokem.

Noxious. Škodlivý; zhoubný; nepřístojný; páchnoucí. Slovo „*noxious*“ zahrnuje komplexní představu jak nezdavosti, tak odporosti. To, co způsobuje nebo může způsobit poškození, zranění, újmu, zejména na zdraví nebo morálce.

N.P. Zkratka za „*notary public*“ — notář.

N.R. Zkratka za „*New Reports*“ — nová sbírka soudních rozhodnutí; rovněž za „*not reported*“ — neoznámený, nebo „*non resident*“ — v místě nebo státě (zemi) nebydlící.

N.S. Zkratka za „*New Series*“ — nová série; také za „*New Style*“ — nový styl.

NSF Check. Šek s nedostatečným krytím. Bankovní termín, zkratka „*not sufficient funds*“ — nedostatečné finanční krytí. Šek, který není akceptován při předložení k proplacení, protože výstavce nemá dostatek peněz na svém účtu, aby pokryl platbu. Viz také *Overdraft*.

N.T.S.B. National Transportation Safety Board. Národní komise pro bezpečnost v dopravě.

Nubilis. Lat. V římském právu schopný uzavřít sňatek; osoba, která má náležitý věk, aby mohla uzavřít sňatek.

Nuta pactio obligationen non parit. Holá, neúplná smlouva (tj. bez „*consideration*“ — protihodnoty) neprodí žádný závazek.

Nuda patientia. Lat. Pouhé strpění.

Nuda possessio. Lat. Pouhá (holá) držba.

Nuda ratio et nuda pactio non ligant aliquem debitorum. Holý záměr a holý slib nevážou žádného dlužníka.

Nude. Nahý, holý. Toto slovo se užívalo metaforicky u celé řady věcí, čímž se naznačovalo, že jim chybí nějaká podstatná právní náležitost.

Nude contract. Holá smlouva. Smlouva, učiněná bez protihodnoty; u níž nelze uplatnit žalobu, v souladu s maximou „*ex nudo pacto non oritur actio*“. 2 Bl. Comm. 445.

Nude pact. Holá dohoda. Dohoda bez protihodnoty; prováděcí smlouva bez protihodnoty; holý slib.

Nudum pactum. Dobrovolný slib, bez nějaké protihodnoty, z pouhé dobré vůle nebo přirozené náklonnosti. Holá dohoda; holá smlouva; slib nebo závazek něco učinit bez nabídnuté protihodnoty.

Římské právo. Neformální dohody, vybočující z přesně vymezených typů. Na základě nich nemohla být podána žaloba. Termín se někdy používal se speciálním a poněkud odlišným významem, na vyjádření pravidla, že smlouva bez postoupení (*delivery*) nepovede k převodu majetku.

Nudum pactum est ubi nulla subest causa praeter conventionem; sed ubi subest causa, fit obligatio, et parit actionem. Holá smlouva je ta, kde neexistuje protihodnota vyjma dohody; ale tam, kde existuje protihodnota, stává se závazkem a dává právo na žalobu.

Nudum pactum ex quo non oritur actio. *Nudum pactum* je dohoda, na jejímž základě nevzniká žaloba.

Nugatory. Malicherný. Marný; neúčinný; neplatný; postrádající donucující sílu nebo vitalitu. Zákon může být „*nugatory*“, protože je neústavní. *Avery & Co. v. Sorrell*, 157 Ga. 476, 121 S.E. 828, 829.

Nuisance. Nepřípustné zasahování, obtěžování. „*Nuisance*“ je taková činnost, která vzniká z nerozumného, neodůvodněného nebo nezákonného použití osobního majetku, vytvářením překážek nebo poškozením práva jiného nebo veřejnosti, a vytvářením takových potíží a nepohodlí, že právo předpokládá způsobení škody. *State ex rel. Herman v. Cardon*, 23 Ariz. App. 78, 530 P.2d 1115, 1118. To, co někoho obtěžuje a ruší při držbě tak, že normální používání se mu stává fyzicky nepohodlným; např. kouř, zápach, hluk, nebo otrěsy. *Patton v. Westwood Country Club Co.*, 18 Ohio App.2d 137, 247 N.E.2d 761, 763, 47 O.O.2d. 247. Termín není možné popsat vyčerpávající definicí, která by se hodila na všechny případy, protože je velmi komplexní a zahrnuje všechno, co ohrožuje život nebo zdraví, uráží smysly, porušuje normy slušnosti nebo zabraňuje přiměřenému a pohodlnému užívání majetku. *U.S. v. Country Board of Arlington Country*, D. C. Va., 487 F. Supp. 137, 143. Obtěžující, nepřijemná nebo škodlivá věc nebo činnost; příčina nebo zdroj nepříjemnosti, zvláště trvajících a opakovaných zasahování do práva nebo rušení práva jiné osoby nebo něco, co způsobuje bolest, nepohodlí nebo škodu. *Renken v. Harvey Aluminium (Inc.)*, D. C. Or., 226 F. Supp. 169, 175.

„*Nuisance*“ se běžně rozděluje na *public* — veřejné, *private* — soukromé a *mixed* — smíšené. Veřejné nepřipustné obtěžování je takové, které se dotýká neurčitého počtu osob nebo všech obyvatel nějaké lokality nebo všech lidí, kteří přijdou do dosahu jeho působení, i když rozsah obtíží nebo škody, vzniklých jednotlivcům, může být nestejný. Veřejného nepřipustného obtěžování se dopustí osoba činem nebo nesplněním zákonné povinnosti, kterým úmyslně způsobí nebo umožní stav, který poškozuje nebo ohrožuje veřejné zdraví, bezpečnost nebo blahobyt. Zásah do zájmu nějaké osoby při soukromém užívání pozemku nějakým chováním, z něhož vzniká odpovědnost, se nazývá soukromé nepřipustné obtěžování. Je to delikt proti soukromé osobě, za který může být někdo touto osobou žalován. Na rozdíl od veřejného nepřipustného obtěžování zahrnuje soukromé obtěžování každé protiprávní jednání, které ničí nebo zhoršuje majetek jednotlivce nebo několika osob nebo zasahuje do jejich zákonného užívání majetku, nebo čin, který jim nezákonně zabraňuje v užívání obecného nebo veřejného práva a způsobuje jim zvláštní škodu, která se liší od škody způsobené veřejností. Proto i když je základem pro rozlišení mezi veřejným a soukromým nepřipustným obtěžováním poškození celé komunity nebo na druhé straně jednotlivce, je zřejmé, že stejná věc nebo stejné jednání může vytvářet veřejné a zároveň i soukromé nepřipustné obtěžování. Takového druhu je smíšené (*mixed*) nepřipustné obtěžování, tedy takové, které je ve svých důsledcích jak

veřejné, tak soukromé — veřejné proto, protože poškozuje mnoho lidí nebo celou komunitu, a soukromé proto, že také vede ke speciálnímu poškození soukromých práv. *Kelley v. New York*, 6 Misc. 516, 27 N.Y.S. 164.

Viz také *Anticipatory nuisance*; *Attractive nuisance doctrine*; *Common nuisance*; *Legalized nuisance*; *Offensive*; *Private nuisance*; *Public nuisance*.

Abatement of a nuisance. Zamezení nepřipustného obtěžování. Odstranění, zastavení, přemožení nebo zničení toho, co způsobuje nepřipustné obtěžování, buď rozbitím nebo stržením nebo jiným způsobem to odstraňujícím, ničícím nebo zahlazujícím. Viz také *Abatement of nuisance*.

Absolute nuisance. Absolutní nepřipustné obtěžování. Nepřípustné obtěžování se základem v jednání, které spíše než nedbalostí je úmyslné. *Dingwell v. Town of Litchfield*, 4 Conn. App. 621, 496 A.2d 213, 215. *Srovnaj Qualified nuisance, níže*.

Actionable nuisance. Viz *Actionable*.

Assize of nuisance. Soud nepřipustného obtěžování. Ve staré anglické praxi to byl soudní writ, určený šerifovi hrabství, ve kterém došlo k nepřipustnému obtěžování, přičemž bylo konstatováno, že poškozená strana podala stížnost proti nějakému konkrétnímu faktu provedenému *ad nocumentum liberti tenementi sui* (nepřípustně zasahující do jeho absolutní neomezené držby) a nařizující šerifovi, aby svolal porotu k prohlídce dotyčných prostor a přinutil ji k výkonu spravedlnosti na příštím zasedání soudu, atd. 3 Bl. Comm. 221.

Common nuisance. Obecné nepřipustné obtěžování. Takové, které se dotýká veřejnosti obecně, a nikoli pouze nějaké konkrétní osoby; veřejné nepřipustné obtěžování.

Continuing nuisance. Trvajících nepřipustné obtěžování. Nepřerušené nebo periodicky se opakující nepřipustné obtěžování; nikoli nutně trvalé nebo neustávající poškození, ale nepřipustné obtěžování, k němuž dochází tak často a tak těsně souvisí s užíváním majetku, že je o něm možno adekvátně říci, že je trvalé.

Maintaining a nuisance. „Udržovat“ nepřipustné obtěžování znamená víc než pouze vědět o jeho existenci; navíc to znamená zachovávat jeho existenci a pokračovat v něm buď nějakým činem nebo strpěním. *People v. Campbell*, 45 Misc.2d 201, 256 N.Y.S.2d 467.

Permanent nuisance. Trvajících, trvalé nepřipustné obtěžování. Obtěžování takového charakteru, že jeho trvání znamená nutně poškození, které bude trvat beze změny. Takové, které nelze snadno odstranit s malými náklady.

Qualified nuisance. Podmíněné nepřipustné obtěžování. Na rozdíl od „absolutního“ nepřipustného obtěžování může spočívat v něčem zákonně provedeném, nebo co je povoleno provést, takže se vytváří potenciální a odůvodnitelné riziko škody, které časem vyústí v poškození jiného. *Wayman v. Board of Ed. of Akron City School Dist.*, 6 Ohio App.2d 94, 216 N.E.2d 637, 638. *Srovnaj výše, Absolute nuisance*.

Temporary nuisance. Přechodné, dočasné nepřipustné obtěžování. Nepřípustné obtěžování, které je možno napravit s vynaložením pracovní síly nebo peněz. *Pate v. City of Martin, Tenn.* 614 S.W.2d 46, 48.

Nuisance at law. Viz *Nuisance per se*.

Nuisance in fact. Nepřípustné obtěžování *de facto*. Čin, zaměstnání nebo budovy, které nejsou nepřipustným obtěžováním *per se*, samy o sobě, ale mohou se stát nepřipustným obtěžováním vzhledem k podmínkám daného místa a jeho okolí nebo ke způsobu, jakým jsou prováděny, provozovány nebo spravovány. *Robichaux v. Happunbauer*, 258 La. 139, 245 So.2d 385, 389.

Nuisance per accidens. Viz *Nuisance in fact*.

Nuisance per se. Nepřípustné obtěžování samo o sobě. Čin, zaměstnání nebo budova, které jsou nepřipustným obtěžováním vždy a za všech okolností, bez ohledu na jejich umístění či okolí. *Martin v. Martin v. Státe*, 129 Mich. App. 100, 341 N.W.2d 239, 243; jako například věci poškozující veřejnou morálku nebo nebezpečné pro život nebo poškozující veřejná práva; na rozdíl od věcí, které jsou prohlášeny za nepřipustné obtěžování zákonem, a také od věcí, které vytvářejí nepřipustné obtěžování pouze tehdy, když jsou posuzovány s ohledem na jejich konkrétní umístění nebo další individuální okolnosti. Rozdíl mezi „*nuisance per se*“ a „*nuisance per accidens*“ je v tom, že při prvním je jisté, že nastane poškození v nějaké formě, zatímco u druhého není poškození jisté nebo je nahodilé, a projeví se, až k němu skutečně dojde. *State ex rel. Cunningham v. Fezell*, 218 Tenn. 17, 400 S.W.2d 716, 719.

Nul. Ne; žádný, nic. V právníké francouzštině negativní částice, kterou začínají mnohé věty.

Nul agard. Žádný výrok rozhodčího soudu. Název obhajoby proti žalobě ve věci předložené ke smířčímu řízení, kterou žalovaná strana popírá, že by někomu přiznala právo, o němž je řeč.

Nul charter, nul vente, ne nul done vault perpetuement, si le donor n'est seise al temps de contracts de deux droits, sc. del droit de possession et del droit de properite. Žádné postoupení, žádný prodej, ani žádný dar není platný navěky, ledaže dárcem v době smlouvy je zbaven dvou práv, a to práva držby a práva majetku.

Nul disseisin. V přelíčení znamená žádné protiprávní zbavení držby. Obhajoba hlavního sporného bodu v majetkové žalobě, kterou žalovaná strana popírá, že došlo k nějakému protiprávnímu zbavení držby.

Null and void. Neplatný; nemající žádnou platnost ani účinek. Obvykle se spojuje se slovem „*void*“; jako například „*null and void*“. Slova „*null and void*“ při použití ve smlouvě nebo zákoně jsou často vykládána tak, že mají význam „*voidable*“ — anulovatelný. *Burns Mortg. Co. v. Schwartz, C.C.A.N.J.*, 72 F.2d. 991, 992. „*Null and void*“ znamená to, co nikoho neváže nebo je neschopné dát vznik nějakým právům nebo závazkům za jakýchkoli okolností, nebo to, co nemá žádný účinek. *Zogby v. State*, 53 Misc.2d 740, 279 N.Y.S.2d 665, 668. Viz také *Void*; *Voidable*.

Nulla bona. Lat. Žádné zboží. Název odpovědi šerifa na prováděcí writ, když v rámci své jurisdikce nenašel žádné zboží žalované strany, které by mohl zabavit. *Walter J. Klein Co. v. Kneece*, 239 S.C. 478, 123 S.E.2d 870, 874.

Nulla curia quae recurdum non habet potest imponere finem neque aliquem mandare carceri; quia ista spectant tantummodo ad curias de recordo. Žádný soud, který nevyhotovuje a neuschovává zápisy, nemůže uložit pokutu nebo poslat nikoho do vězení; protože tyto pravomoci přísluší pouze soudům, které sepisují a uschovávají soudní zápisy.

Nulla emptio sine pretio esse potest. Bez ceny nemůže být prodej.

Nulla impossibilia aut inhonesta sunt praesumenda; vera autem et honesta et possibilia. Nelze předem předpokládat žádné věci nemožné nebo nečestné; ale věci, které jsou pravdivé, čestné a možné.

Nulla pactione effici potest ut dolus praestetur. Žádná dohoda nemůže mít ten účinek, že se bude provozovat podvod. Podvod nebude podporován, i když se zdá, že byl podpořen výslovnou dohodou.

Nulla virtus, nulla scientia, locum suum et dignitatem conservare potest sine modestia. Bez skromnosti si nemůže zachovat své místo a důstojnost žádná ctnost, žádná znalost.

Nulle règle sans faute. Není pravidla bez chyby.

Nulle terre sans seigneur. Není půdy bez pána. Maxima feudálního práva.

Nulli enim res sua servit jure servitutis. Nikdo nemůže mít služebnost ke svému vlastnímu majetku.

Nullification. Anulování. Stav neplatnosti; bez právního účinku nebo stavu. Také čin, který nemá žádný účinek. Viz Void.

Porota v trestní věci má de facto pravomoc „anulování“, když zproští žalovanou stranu viny bez ohledu na sílu důkazů proti ní. Cargill v. State, 255 Ga. 616, 3409 S.E.2d 891, 914.

Nullity. Neplatnost. Nic; žádné přeličení; čin nebo řízení ve věci, které může opačná strana posuzovat, jako by k němu nedošlo, nebo které nemá absolutně žádnou právní sílu nebo účinek.

Nullity of marriage. Neplatnost manželství. Úplná neplatnost předpokládaného, tvrzeného nebo uzavřeného manželství, z důvodu vztahu nebo neschopnosti stran nebo jiných anulujících překážek. Žaloba, usilující o prohlášení, že takové manželství je neplatné, se nazývá žalobou pro „nullity of marriage“. Liší se od žaloby o rozvod, protože ta předpokládá existenci platného a zákonného manželství. Viz Annulment.

Nullius filius. Lat. Syn nikoho; nemanželské dítě. Nemanželské dítě je považováno za *nullius filius*, pokud jde o jeho právo dědit. Ale pravidlo *nullius filius* se neaplikuje v jiných ohledech a bylo změněno zákonem ve většině států tak, aby se z takového dítěte stalo dítě své matky, pokud jde o dědictví. State v. Chavez, 42 N.M. 569, 82 P.2d 900, 902.

Nullius hominis auctoritas apud nos valere debet, ut meliora non sequeremur si quis attulerit. Autorita žádného člověka by u nás neměla převládnout tak, že by nám bránila řídit se lepšími názory, pokud by je někdo uvedl.

Nullius in bonis. Lat. V majetku nikoho.

Nullius juris. Lat. Ve starém anglickém právu nemající právní sílu.

Nulli vendemus, nulli negabimus, aut differemus rectum vel justitiam. Ani neprodáme, ani nepopřeme, ani nepozdržíme žádné osobě ekvitu nebo spravedlnost. State ex rel. Macri v. City of Bremerton, 8 Wash. 2d 93, 111 P.2d 612, 619.

Nullus est erratum plea. Tvrzení vsunuté do writu nebo tvrzení o omylu s tím účinkem, že k žádnému omylu nedošlo a obhajoba nepřipouští fakta, která nejsou

dobře přednesena. Silverton v. Com., 314 Mass. 52, 49 N.E.2d 439.

Nullum arbitrium. Práv. lat. Žádný výrok rozhodčího soudu. Název obhajoby v žalobě, týkající se rozhodčí dohody, za nesplnění výroku rozhodčího soudu, kterou žalovaná strana popírá tvrzení, že byl nějaký výrok učiněn.

Nullum crimen majus est inobedientia. Žádný zločin není větší než neposlušnost. Týkalo se odmítnutí úředníka předložit writ.

Nullum exemplum est idem omnibus. Žádný příklad není stejný pro všechny účely. Žádný precedent se nehodí na všechny případy. Maxima v převádění majetku.

Nullum fecerunt arbitrium. Název obhajoby na dlužní žalobu, u závazku provést výrok rozhodčího soudu, kterou žalovaná strana popírá, že postoupila spor rozhodčímu soudu atd.

Nullum iniquum est praesumendum in jure. V právu se nemá předpokládat předem žádná nerovnost.

Nullum matrimonium, ibi nulla dos. Žádné, věno, žádný sňatek. Wait v. Wait, 4 Barb. N.Y., 192, 194.

Nullum simile est idem nisi quattuor pedibus currit. Žádné co je podobné není totožné, ledaže to běhá po všech čtyřech.

Nullum simile quattuor pedibus currit. Nic podobného neběhá po čtyřech (nebo *na všech čtyřech*). Nic neplatí o všem.

Nullum Tempus Act. Název dávaný zákonu 3 Geo. III, c. 16, protože tento zákon, v rozporu s maximou „*Nullum tempus occurit regi*“ (žádná lhůta neomezuje krále), omezil právo Koruny na žalobu atd. na období šedesáti let.

Nullum tempus aut locus occurit regi. Žádná doba ani místo nemá vliv na krále.

Nullum tempus occurit regi. Čas neběží proti králi, žádná lhůta neomezuje krále. Pravidlo se týká krále v jeho oficiální funkci reprezentovat suverenitu země a nikoli krále jako jednotlivce. City of Bisbee v. Cochise County, 52 Ariz. 1, 78 P.2d 982, 984.

Nullum tempus occurit reipublicae. Čas neběží proti republice. Stát není omezován lhůtami. State v. Mudd, 273 Ala 579, 143 So.2d 171, 174.

Nullus alius quam rex possit episcopo demandare inquisitionem faciendam. Nikdo jiný než král nemůže nařídít biskupovi, aby provedl vyšetřování.

Nullus commodum capere potest de injuria sua propria. Nikdo nemůže mít výhodu ze svého vlastního protiprávního jednání. De Zotell v. Mutual Life Ins. Co. of New York, 60 S.D. 532, 245 N.W. 58, 59.

Nullus debet agere de dolo, ubi alia actio subest. Kde existuje jiná forma žaloby, nikdo by se neměl soudit v žalobě *de dolo*.

Nullus dicitur accessorius post feloniam, sed ille qui novit principalem feloniam facisse, et illum receptavit et confortavit. Nikdo není nazýván spolupachatelem po zločinu, leč ten, kdo věděl, že hlavní pachatel spáchal čin a přijal ho a postaral se o jeho pohodu.

Nullus dicitus felo principalis nisi actor, aut qui praesens est, abettans aut auxilians ad feloniam faciendam. Nikdo není nazýván „hlavním zlo-

čincem“, vyjma té strany, která skutečně spáchala zločin, nebo té, která je přítomná a pomáhá při jeho spáchání.

Nullus idoneus testis in re sua intelligitur. Nikdo není přijímán jako způsobilý svědek ve své vlastní věci.

Nullus jus alienum forisfacere potest. Nikdo nemůže pozbyt práva, které má někdo jiný.

Nullus recedat e curia cancellaria sine remedio. Nikdo by neměl odejít od kancléřského soudu, aniž by mu bylo pomocieno.

Nullus simile est diem, nisi quattuor pedibus currit. Nic podobného není totožné, ledaže to běhá na všech čtyřech.

Nullus videtur dolo facere qui suo jure utitur. Nejedná protiprávně ten, kdo užívá svého práva.

Nul de doit s'enrichir aux depens des autres. Nikdo se nemá obohacovat na úkor druhých.

Nul prendra advantage de son tort demesne. Nikdo nechť nemá výhodu z vlastního bezprávní.

Nul sans damage avera error ou attainit. Nikdo nebude mít hřích ani nebude odsouzen k smrti a ztrátě občanských práv, ledaže zavinil škodu.

Nul tiel corporation. Žádná taková společnost, korporace [neexistuje]. Forma obhajoby, popírající údajnou existenci společnosti.

Nul tiel record. Není takový zápis, záznam. Obhajoba, popírající existenci takového záznamu, o němž tvrdí žalující strana, že existuje. Je tu obecná obhajoba v žalobě na zaplacení.

Rozsudek *nul tiel record* nastává, když některá ze stran popírá existenci zápisu a na základě toho nesouhlasí; vyhotovený zápis soud porovná s tvrzením stran; a když si odpovídají, strana tvrdící, že existuje, dostane rozsudek (= bude rozhodnuto v její prospěch); jestliže si neodpovídají, druhá strana obdrží rozsudek *nul tiel record* (neexistuje takový zápis).

Nul tort. V přeličení obhajoba proti hlavnímu bodu žaloby, kterou žalovaná strana popírá, že spáchala nějaký delikt.

Nul waste. Žádná ztráta způsobená zanedbáním povinné péče. Název obhajoby v žalobě na zanedbání povinné péče, popírající zanedbání povinné péče, a tedy hlavní sporný bod.

Numbers game. Sázka na čísla. Hra, ve které hráč sází na to, že v určitý den vyjde určitá série čísel za sebou, jako například bilance ministerstva financí USA, nebo součty výplat u sázek na určité dostihy v určitý den; i když je počet čísel pevný, obvykle tři, každý hráč si může zvolit libovolný počet nebo množství čísel v rámci těchto čísel, a určit sázku na každé z nich; v takové hře není možno nikdy předpovědět ani počet hráčů, ani množství vsazených peněz, ani celkovou sumu výplat. U.S. v. Baker, C. A. Pa, 364 F.2d 107, 111. Takové aktivity jsou regulovány federálními a státními zákony (viz *např.* 18 U.S.C.A. — United States Code Annotated, Anotovaný zákoník USA, § 1953). Viz také Lottery.

Numerata pecunia. Lat. V římském právu spočítané peníze; peníze zaplacené s výčetkou.

Numerical lottery. Viz Genoese lottery.

Nummata. Cena něčeho v penězích, například *denariata* je cena něčeho v pencích, a *librata* v librách.

Nummata terrae. Akr půdy.

Nunciatio. Lat. V římském právu slavnostní prohlášení, obvykle něco zakazující; protest.

Nuncio. Nuncius. Permanentní oficiální zástupce papeže na cizím dvoře nebo v sídle vlády. Jsou nazýváni „ordinary“ — řádní, nebo „extraordinary“ — mimořádní, podle toho, zda jsou vysíláni pro obecné účely nebo mají zvláštní posláni.

Nuncius. V mezinárodním právu vyslanec; ministr; paapežský legát, běžně nazývaný „nuncio“ — nuncius.

Nunc pro tunc. Lat. Nyní za tehdy. Slovní spojení používané u činů, jejichž vykonání bylo dovoleno po době, kdy měly být vykonány, s retroaktivním účinkem, tj. se stejným účinkem, jako by byly vykonány řádně. Soudní zápis „nunc pro tunc“ je zápis, který se provádí nyní o něčem, co bylo ve skutečnosti provedeno dříve, a mající účinek dřívějšího data; přičemž nejde o to suplovat opomenutou žalobu, ale opomenutí v zápisu o žalobě, která skutečně existovala, byla však opomenuta vlivem nepozornosti nebo omylu. Seabolt v. State, Okl. Cr., 357 P.2d 1014.

„Nunc pro tunc“ pouze popisuje vlastní moc soudu učinit, aby jeho zápisy byly pravdivé, tj. opravit zápis k pozdějšímu datu, aby reflektoval to, co se skutečně při soudním projednávání vyskytlo. Simmons v. Atlantic Coast Line R. Co., D.C.S.C., 235 F. Supp. 325, 330. „Nunc pro tunc“ znamená nyní za tehdy, čili jinými slovy věc je provedena nyní, což bude mít stejnou právní sílu a účinek, jako by byla provedena v době, kdy měla být provedena. State v. Hatley, 72 N.M. 377, 384 P.2d 252, 254.

Federální pravidla pro občanskoprávní řízení, pravidlo 15(b) povoluje úpravu přednesů stran tak, aby byla v souladu s důkazy. Administrativní omyly v rozsudcích, výnosech nebo jiných částech zápisu může soud napravit v souladu s pravidlem 60(a).

Nuncupare. Lat. V římském právu jmenovat; sdělit ústně, bez zápisu.

Nuncupate. Prohlásit veřejně a slavnostně.

Nuncupative will. Ústní závět. Ústní vůle, prohlášená nebo diktovaná zůstavitelem na smrtelném loži před dostatečným počtem svědků, a poté převedená do písemné podoby. Závět učiněná verbálním prohlášením zůstavitele, a obvykle závislá pouze na ústním svědectví jako důkazu. Takové závěti jsou v určitých státech neplatné; v jiných jsou platné pouze za určitých okolností.

Nundinae. Lat. V římském a starém anglickém právu trh. *In nundinis et mercatis*, na trzích a tržištích.

Nundination. Provoz trhů a tržišť; kupování a prodávání.

Nunquam crescit ex post facto praeteriti delicti aestimatio. Povaze minulého přečinu nikdy nepřitězuje následující čin nebo věc.

Nunquam decurritur ad extraordinarium sed ubi deficit ordinarium. Nikdy se nelze uchýlovat k mimořádnému, až tehdy, kdy selže to, co je řádné.

Nunquam fictio sine lege. Bez práva neexistuje fikce.

Nunquam indebitatus. Lat. Nikdy nezadlužen. Název obhajoby v žalobě *indebitatus assumpsit*, ve které žalovaná strana tvrdí, že nemá dluh vůči žalující straně.